

*”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille
ilosanoman, suuren ilon koko kansalle.
Tänään on teille Daavidin kaupungissa
syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus Herra.”*

Luuk 2:10–11

Vammalan seurakunta toivottaa
hyvää adventtiaikaa, joulun rauhaa ja
siunattua vuotta 2005

Kuva Hannu Moilanen

SAMAN- LAISET, ERILAISET

Vammalan uusilla papeilla Martti Lammilla (vas.) ja Markus Malmiväärällä on paljon yhteistä. Vaikka näkemykset paikoin kulkevat eri rataa, molemmat suhtautuvat luottavaisesti uusiin haasteisiin. **Sivu 4**

Kuva Pirjo Silveri

Kuva Hannu Martikainen

KASTEEN MONET MAHDOLLISUUDET

Kastehetken vauvan vanhemmat, sisarukset ja kummit voivat nykyään osallistua monin tavoin, jos perhe niin haluaa. Ensimmäisenä adventtina käyttöön otetut uudet toimitusten kaavat noudattavat osaltaan jumalanpalveluksen rakennetta. **Sivu 6–7**

SAATTEEKSI

Pitääkö olla yhtä mieltä?

Tarina kertoo uskossaan vahvasta isäntämiehestä, jolla oli tapana kriittiseen sävyyn arvioida lähimmäistensä hengellistä tilaa. Jumalattomia löytyi paljon, tosiuskovaisia vähän. Erään kerran näitä täysin oikean tien kulkijoita ei löytynyt muita kuin hän itse ja Kaisa-vaimo. Tosin Kaisaakin hän epäili.

Tällainen ajattelu ei valitettavasti ole harvinaista. Hengellisiä asioita käytetään surutta lyömäaseena, vallankäytön ja itsekkyyden välikappaleina. Onko sitten ihme, jos tavalliset ihmiset ajattelevat, etteivät uskovaist juuri muuta tee kuin arvostelevat ja kielteivät kaikkea mahdollista ja mahdotonta.

Tuosta näkökulmasta uskovaisten tie näyttää olevan yhtä kärsimysnäytelmää. Aina on menossa joku riita ja kiista, jota media mielellään esittelee.

Onko kirkossa oltava kaikesta yhtä mieltä? Mistä saa olla eri mieltä? Kuinka korkealla on katoto, kuinka leveällä seinät?

Kirkossa ratkaisut nousevat Raamatun ja sen tulkinnan pohjalta. Pelkkä sisälukutaito ei riitä oikean sanoman löytymiseen. Jokainen lukee ja tulkitsee Raamattua tietyn esiympäristön pohjalta, joka on syntynyt kotona tai seurakunnan yhteyksissä. Siihen on saattanut vaikuttaa joku auktoriteettina pidetty henkilö.

Raamattu on Jumalan sanaa, mutta se on myös aikaansa sidottu kirja, aivan kuten Jeesus oli tavallinen Nasaretin mies – ja kuitenkin Kristus, Jumalan Poika. Hänessä kohtaavat inhimillinen ja jumalallinen, maallinen ja taivaallinen.

Näitä kahta ei saa erottaa Jeesuksessa eikä Raamatussa ja sen tulkinnassa. Jumalan teot tapahtuvat historiassa ja inhimillisissä puitteissa. Joka aikakauden ja jokaisen ihmisen on omalla tavallaan löydettävä muuttumaton Jumala tämän päivän elämän ja kysymysten keskellä. Kirkossa me uskomme, että Jumala itse auttaa etsijää Pyhän Hengen kautta.

On mahdotonta, että olisimme Raamatun tulkinnassa kaikesta samaa mieltä. Ei tarvitsekaan, ja on jopa mielenkiintoista kohdata eri näkökulmia. Jos meillä on suvaitsevaisuutta, tilaa etsiä, kysyä, olla epävarma, vain sitä kautta on toivoa myös löytää. Kirkossa saa olla eri mieltä, mutta tämä pitäisi hoitaa kristillisesti ja sivistyneesti. Se tarkoittaa valmiutta toista kunnioittavaan, aitoon ja totuudelliseen vuoropuheluun ilman tuomiomieltä. Uskonasioissa täytyisi osata olla tuomitsematta ketään.

Kirkko olkoon kirkko. Sen sanoma on ainutlaatuisen. Se on ensisijaisesti hengellinen.

Kirkon pitää jokaisena aikana uskalltaa sanoa, mikä on oikein ja väärin. Yleinen mielipide ei sanele kirkolle totuutta. Sen tekee Raamattu ja Kristus. Mutta sen etsimisessä ja löytämisessä tarvitaan nöyryyttä. Kristityn puheita ja tekoja tulee hallita Kristuksen mieli eli ehdoton rakkaus. Rajatkin ovat silloin rakkautta.

Hyvää ja Vapahtajamme siunaamaa adventti- ja jouluaikaa!

Osmo Ojansivu
Vammalan kirkkoherra

Adventti valmistaa jouluun

Ensimmäinen adventti aloittaa kristikunnan valmistautumisen Vapahtajan syntymäpäivään.

Samalla alkaa jumalanpalveluselämää säätelevä uusi kirkkovoosi, jonka tarkoitus on toistuvasti palauttaa seurakunnan mieleen Jumalan pelastusteot ja tehdä ne eläväksi todellisuudeksi.

Vammalan pappi **Jari Rankinen** sanoo, että teologisesti pääsiäinen on vielä jouluakin merkittävämpi. – Koen kuitenkin, ettei näitä kahta voi asettaa tärkeysjärjestykseen, molemmat ovat suuria juhlia.

Adventti on peräisin latinan sanoista *adventus Domini*, Herran tuleminen. Monelle adventti tarkoittaa etenkin Hoošiannaa ja riemullista ensimmäistä adventtisunnuntaita, jolloin kirkossa lauletaan virsikirjan ensimmäistä virttä.

Toinen adventtisunnuntai julistaa Jeesuksen toista tulemistä aikojen lopussa, kolmas muistuttaa Johannes Kastajasta, parannuksen saarnaajasta ja Jeesuksen tienraivaajasta. Neljäntenä adventtina muistetaan neitsyt Mariaa, Herran äitiä.

Joulua, Jeesuksen syntymäjuhlaa, ruvettiin 300-luvulla viettämään 25. joulukuuta, roomalaisen voittamattoman auringon juhlan paikalla. Kristittyjen joulu syrjäytti myös 17. päivänä vietetyn pakanallisen saturnalia-juhlan.

Jo 200-luvulla tammi-kuun kuudentena vietettiin loppiaista Jeesuksen syntymä- tai kastejuhla. Vanha nimi *epifania* tarkoittaa Herran ilmestymistä ja sen takia päivää kutsutaan vieläkin joskus vanhaksi jouluksi. Suomenkielinen nimi on peräisin 1600-luvulta.

Suomen luterilaisessa kirkossa loppiaainen on sijainnut alkuperäisellä paikallaan vuodesta 1992. Sitä ennen joulunpyhiä lopetettiin 20 vuotta perinteestä poiketen lauantaisin.

Keskiajalla loppiaainen sai sisältönsä idän tietäjistä, jotka tulivat osoittamaan kunnioitustaan Jeesus-lapselle (Matt. 2:1–12). Loppiaisesta on tullut lähetystyölle omis-

Ilman joulua ja seimen lasta ei olisi pääsiäistä, eikä pääsiäistä olisi ilman joulua.

Liturgiset värit**Valkoinen**

Jumalan, Kristuksen, taivaan enkelien ja pyhiin symboli. Kuvaa iloa, kiitosta, puhtautta ja autuutta. Käytetään kirkkovouden suurina juhlapäivinä: jouluyö ja joulupäivä, pääsiäisyö ja pääsiäispäivät, loppiaainen, mikkelinpäivä.

Punainen

Veren, tulen ja tunnustuksen väri, Pyhän Hengen ja Kristuksen tunnustamisen symboli. Käytetään helluntaina, pyhäinpäivinä sekä apostolien ja marttyyrien päivinä, kuten toisena joulupäivänä eli tapaninpäivänä.

Vihreä

Kuvaa toivoa ja iankaikkista elämää, on myös elämän ja arjen väri. Käytetään loppiaisesta laskiaiseen sekä lähes kaikkina helluntain jälkeisen ajan pyhinä.

Violetti

Katumuksen, odotuksen ja parannuksen väri kuuluu toiseen, kolmanteen ja neljänteen adventtisunnuntaihin sekä paastonai-kaan ja hiljaiseen viikkoon. Violetin rinnalla voidaan käyttää myös tummaa sinistä.

Musta

Murheen ja surun sekä katoavaisuuden väri. Käytetään vain pitkäperjantaina ja sitä seuraavana hiljaisena lauantaina.

tettu päivä: idän tietäjät olivat pakanoita, jotka kuitenkin saivat nähdä Vapahtajan ja antaa hänelle lahjansa.

Nyt sytytämme kynttilän...

Kynttilä kuuluu olennaisesti kristilliseen jumalanpalveluselämään ja yksityiseen rukoukseen. Elävä liekki symboloi valon voittoa pimeyden voimista.

Adventtina kirkkoissa käytetään ajan kulumista kuvaavia adventtikynttilöitä: joka adventtisunnuntaina sytytetään uusi entisen rinnalle. Valon lisääntyminen muistuttaa joulun valosta, joka Kristuksessa tuli maailmaan.

Alttarikynttilöiden lukumäärä vaihtelee kirkkovouden mukaan. Suurina Kristus-pyhinä, jolloin liturginen väri on punainen tai valkoinen, käytetään neljää tai kuutta kynttilää. Kun liturginen väri on vihreä tai violetti, alttarilla on kaksi kynttilää.

Jumalanpalveluksissa kirkkotekstiilit sekä tietyt osat papin vaatetuksesta ovat päivän liturgisen värin mukaisia.

Aatto vetää kirkkoon

Jouluaattona profeettojen lupaukset ovat toteutumaisillaan. Päivän aihe on pelastuksen kaipuu ja lupaus Vapahtajasta, joten jouluprofetiat kuuluvat aaton jumalanpalveluksiin silloinkin, kun niissä luetaan muita joulun tekstejä.

Jouluyö on Kristuksen syntymisen yö, kuuluuhan enkelin viesti ”Tänään on teille syntynyt Vapahtaja”. Jouluyön messu (*enkeltien messu*) on suuressa osassa kristikuntaa joulunvieton päätapahtuma. Suomessa ja koko Pohjolassa jouluaattona Jumalanpalvelus (*paimenten messu*) on yleensä ollut joulun tärkein jumalanpalvelus. Se johdattaa paimenten kanssa Betlehemin katsomaan, mitä on tapahtunut.

Jari Rankinen tietää, että on paljon ihmisiä, jotka eivät missään nimessä jätä jouluaattona kirkkoreissua väliin. Yhä useampien askeleet Vammalassa suuntaavat kuitenkin jo aattona kirkkoon, perinteeseen tai perheiden aattohartauteen.

– Myös jouluyön hartaudesta on tullut entistä suosittuampi.

Pirjo Silveri

NAULAN KANTAAN

Olen miettinyt, miksi me protestantit olemme niin sokeita uskonnon mystiselle ulottuvuudelle, vaikka niin monet oleelliset osat kristinuskoa rakentuvat sen varaan.

Elokuvaohjaaja **Pirjo Honkasalo**,
Kotimaa 41/2004

Ajattelen, ettei voi kestää enää kovin kauan, kun sisäinen sankari, joka on pitkään keskittynyt vain omaan minään, omiin etuihin ja omaan hyvinvointiin, alkaa kiinnostua lähellä ja kaukana olevista ihmisistä.

Lähetysjuhlakoordinaattori **Irja Aro-Heinilä**,
Suomen Lähetysseuran vuosikirja 2004

Paha ei ole hyvän puutetta, vaan paha sinällään. Persoonallinen paha eli Saatana on näykkivä rakkikoira, joka ei pysty puremaan ketään, joka turvaa Jumalaan.

Nuorisopastori **Teemu Laajasalo**,
Aamulehti 10.10.2004

Nykyihminen on monessakin mielessä aikamoinen prima-donna, jonka keskeisenä ajatuksena tuntuu olevan, saanko minä elämältä sen, mikä minulle kuuluu.

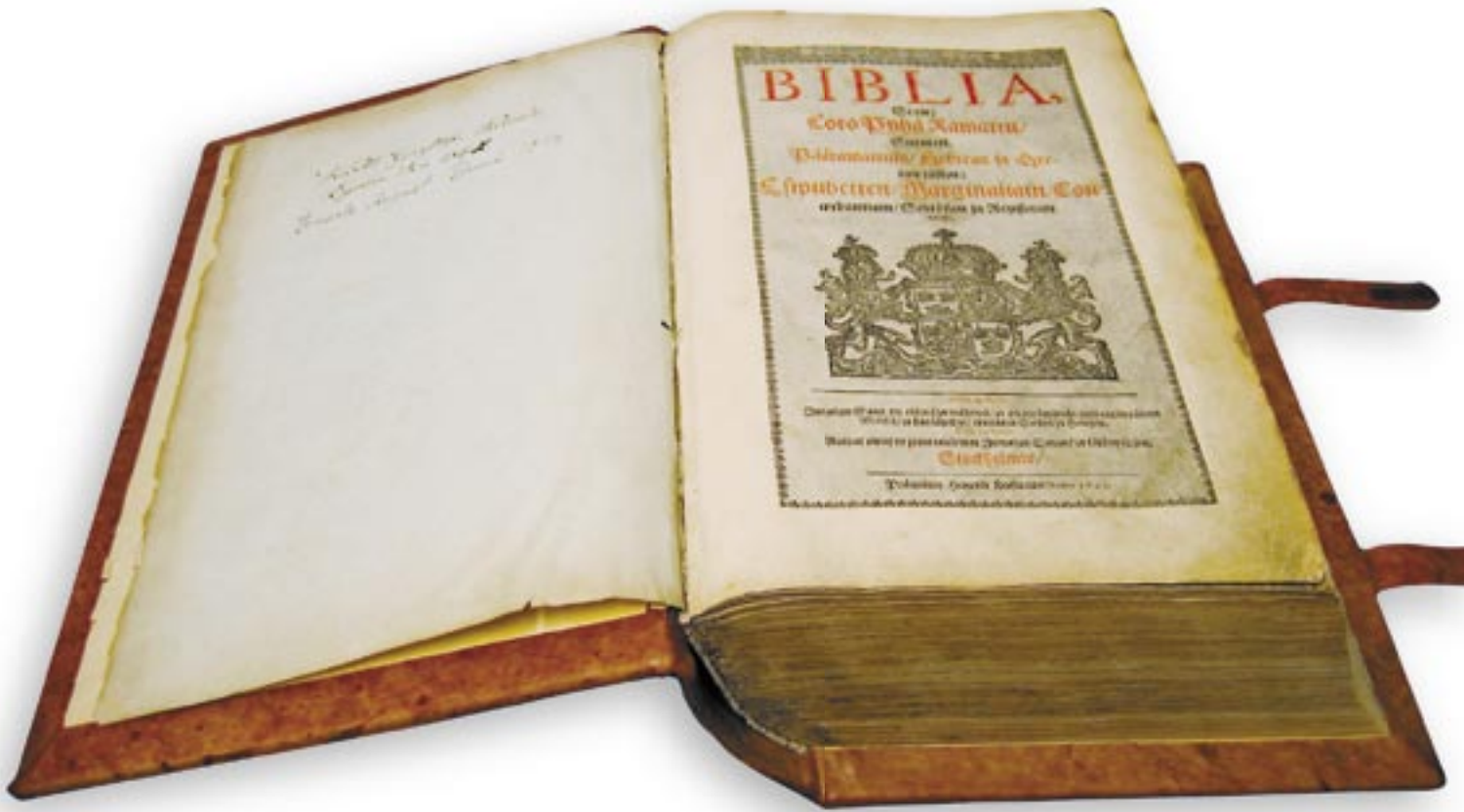
Psykologian professori **Markku Ojanen**,
Kotiliesi 19/2004

Kirkko ei ole museo. Suurin riski on, ettei mitään yritetä, ja kadotetaan ihmiset kirkosta. Nyt on aika tehdä uutta hengellistä kulttuuria.

Muusikko, teol.maist. **Pekka Simojoki**,
Tampereen Kirkkosanomant 10/2004

Yksi armon omituisuuksista on siinä, että jokainen joka on armoa saanut, on saanut sitä yli oman tarpeen. Meillä kaikilla on varastossa loputtomat määrät armoa annettavaksi toisen toiselle.

Pastori **Antti Kylliäinen**,
Maan päällä niin kuin taivaassa

Kirjan kaupunki ja seurakunta

”Kirjojen Kirjan päivä on Vammalassa joka päivä”, vakuuttaa kirkkoneuvoston hyväksymä seurakunnan uusi toiminta-ajatus.

– Iskulause korostaa Raamatusta nousevaa seurakunnan perustusta ja muistuttaa, ettei Kirjojen Kirja ole vain hyllyssä pölyttävä teos. Sen sanoma rakkaudesta ja uskosta on tarkoitettu arkeen ja juhlaan, elämää kantavaksi voimaksi, selittää kirkkoherra **Osmo Ojansivu**. Kirjat liittyvät oleellisesti paikkakuntaan ja seurakunta on tärkeä osa Vammalaa. Kaupungin näyttävä tervetuloa mainostaa ”Tervetuloa kirjoille Vammalaan”.

– Meidän toiminta-ajatuksemme sopii samaan teemaan, olivathan ensimmäiset kirjat seudulla seurakunnan kirjoja ja nimenomaan se Kirjojen Kirja. Keski-ajalla Raamattu tosin oli latinan-

kielinen ja vain pappien käytössä, mutta uskonpuhdistuksen myötä se suomennettiin.

Originaalipainos eli kuningatar Kristiinan Raamattu vuodelta 1642, on kirkkoherra Ojansivun työhuoneessa. Seurakunnan hallussa on muitakin kirja-aarteita, kuten Breviarium ja Gothanin Psalterium.

Mitä on oikea raamatullisuus? Moni on vuosien mittaan oppinut lukemaan ja kuulemaan Sanaa uudella tavalla kuin ennen.

– Lapsuuden pyhäkoulukuvista on tullut aikuisen ihmisen ajattelua, uskoa on koeteltu elämäkou-

lussa. Raamatun kirjaimellinen tulkinta voi viedä jopa harhaan. Jokaisen sukupolven ja ihmisen on löydettävä sieltä Sanoma. Oikeastaan tämä Sanoma Jumalasta ei olekaan vain kirjoitettu, vaan julistettu, puhuttu, Ojansivu pohtii.

Toiminta-ajatus viittaa samalla varsin ajankohtaiseen raamatukysymykseen. Viime aikoina esille ovat nousseet lähinnä etiiikkaan liittyvät tulkinnat, muun muassa naispappeudesta ja homokysymyksestä. Näihin kirkon ja kristittyjen ei vain Suomessa, vaan maailmalla on ratkaistava kantansa.

– Luterilaisuus hyväksyy historiallis-kriittisen raamatuntulkinnan, mutta lähtee siitä, että kaikkea on tutkittava ja arvioitava Jeesuksesta Kristuksesta, siis evankeliumista, rakkaudesta ja armosta käsin. Sloganilla on nyt viesti haastaa meitä kysymään, mitä on oikea raamatullisuus tänään, Ojansivu sanoo.

Vammalan seurakunnan hallussa on muun muassa tämä Kirjojen kirja vuodelta 1642.

Kirkkoherran mukaan tavoitteena on saada kaikki seurakunnan työalat ja johtokunnat pohtimaan, mitä toiminta-ajatus omalla sektorilla ja sen työssä voisi tarkoittaa.

Vanha Tyrvään seurakunnan iskulause oli: ”Kirkko sinne, missä ihmiset ovat.” Sillä haluttiin korostaa lähelle menemistä, ihmisen etsimistä.

Pirjo Silveri

Paanu ilmestyy ensi vuonna neljästi

Kädessäsi on nyt Paanun historian toinen numero. Kirkkoneuvoston päätöksellä sanallinen ja kuvallinen veistely Vammalassa jatkuu. Seurakuntalehti ilmestyy ensi vuonna neljä kertaa.

Vuoden 2005 ensimmäinen numero jaetaan joka kotiin palmusunnuntain alla keväällä. Toinen Paanu tulee toukokuun lopulla. Se leviää kaikkiin kaupungin talouksiin, mutta sitä jaetaan myös kesäkuun Lähetysjuhliilla. Kolmas numero ilmestyy alkusyksystä, vuoden viimeinen joulun edellä.

Jos haluat antaa palautetta lehdestä, esittää juttuvinkkejä, ottaa kantaa, kommentoida, keskustella palstoilla tai kysyä seurakunnallisista asioista, ota yhteyttä toimittukseen. Posti kulkee perinteiseen tapaan osoitteella Paanu, Vammalan seurakunta, Aittalahdenkatu 12, 38200 Vammala tai sähköisesti osoitteella pirjo.silveri@jippii.fi.

Vammalan Paanun kustantaa seurakuntalehtiin erikoistunut, Kotimaa-konserniin kuuluva Suomen Kirkko-Mediat.

Hartaasti verkossa

Seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.evl.fi/srk/vammala/ on runsaasti ajankohtaista ja hyödyllistä tietoa, mutta sieltä saa elämänsä myös hengellisiä rakennuspuita.

Nettipastorilta voi kysyä mieltä askarruttavista asioista ja Kuukauden hartaus -palstalla on luettavissa tuttuun paikkakuntalaisten puhuttelevia ajatuksia.

Minne mua viedään? kysyi esimerkiksi **Mikko Mustanoja** omalla kirjoitusvuorollaan, **Anna-Liisa Hämäläinen** kynäili anteeksiantamisen voimasta, **Marjatta Karimäki** valitsi aiheekseen matkan muistot ja **Pirkko Lahtinen** kehotti levähtämään.

Uusin Kuukauden hartaus on esillä aina muutaman viikon, aiemmat löytyvät arkistosta. Tämän syksyn kirjoittajat ovat olleet Vammalan kirkkovaltuutettuja.

Hiippakuntavaltuusto ilonamme

Hiippakuntavaltuustot ovat tärkeä osa kirkon uudistettua hallintoa. Niiden jäsenet, 14 maallikkoa ja 7 pappia, valittiin samaan aikaan kuin kirkolliskokousedustajat. Nelivuotinen toimikausi alkoi 1.5.2004.

Turun arkkihiippakunnan hiippakuntavaltuusto on kokoontunut lyhykäisen toimintakautensa aikana jo neljästi, kahteen epäviralliseen neuvotteluun ja kahteen varsinaiseen kokoukseen.

Ensimmäiseen kokoontumi-

seemme kevään kynnyksellä menimme arkkipiispan taloon Turkuun. Saimme tutustua toisiimme ja kuulla, keitä me olemme ja mistä hiippakunnan kolkalta tuleme. Esittelyn jälkeen tiesimme ainakin, että joka toisella valtuutetulla oli Ilona-nimisiä lapsia, lastenlapsia tai miniöitä. Asia herätti heryyttä hilpeyttä.

Hiippakuntavaltuuston tehtäviin kuuluu mm. tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa, hyväksyä vuosittain hiip-

pakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma, talousarvio, tilikauden toimintakertomus ja tilinpäätös, perustaa ja lakkauttaa tuomiokapitulin virkoja, käsitellä seurakuntaneuvostojen, tuomiokapitulin ja hiippakuntaneuvoston jäsenten tekemiä aloitteita sekä hoitaa muut kirkkolaisille sille annetut tehtävät.

Aloitteiden tekeminen on uuden hallinnon myötä yksinkertaistunut. Seurakuntaneuvoston aloite kulkee hiippakuntavaltuuston kautta. Myös yksittäinen seurakun-

talainen voi ottaa hiippakuntavaltuutettuun yhteyttä. Jos he yhdessä pitävät asiaa tärkeänä, voi hiippakuntavaltuutettu tehdä aloitteen omassa nimissään.

Neljän kokoontumisen perusteella olen hiippakunnan hallinnosta innostuneena pohtinut keinoja, joilla kirkon tehtävää voidaan parhaiten toteuttaa meidän hiippakunnassamme ja seurakunnassamme. Moniin asioihin voimme vaikuttaa – se on asenteesta ja aloitteesta kiinni.

Hiippakuntavaltuustossa olen myös Tyrvään rovastikunnan ja Vammalan seurakunnan edustajana. Siksi toivon ja pyydän, että te seurakuntalaiset antaisitte minulle hyviä aloitteita, toiveita ja pyyntöjä eteenpäin vietäväksi.

Kamariin haudattu aloite maatu, mutta eteenpäin vietynä sen tulokset voivat olla meidän ja tulevien sukupolvien ilona.

Maiju Vuorenoja
hiippakuntavaltuutettu

Papin poikien kohtaamisia

Martti Lammi, 37, ja Markus Malmivaara, 29, taapaavat ensi kerran työpaikkahaastattelussa. Martti saapuu keväällä 2004 Vammalaan rennon tyylikkäästi mustassa t-paidassa, Markus tummassa puvussa.

Rupattelu siinä omaa vuoroa odotellessa paljastaa hauskan yhteensattuman: papin paikan hakijat – ja papin pojat – ovat suvunloppua toisilleen.

Seuraavan kerran he kohtaavat marraskuussa. Työtoverit asettuvat Paanua varten kuvattavaksi Tyrvään kirkon rappusille. Martilla on takana pari kuukautta seurakuntapastorina, Markus aloittaa vuodenvaihteessa. Vammaskosken viima tuivertaa ilkeästi ja molempia paleltaa, mutta hymy on herkässä. Tunuu kuin miehet jo olemuksellaan säteilisivät iloa, valoa ja myötätuulta kaupungin kaamokseen.

Kohtaamiset ovat heille työssäkin tärkeitä.

– Ihminen kaipaa, että joku pysähtyy hänen vierelleen. Seurakunnan työntekijästä ei saa välittyä kiire. Ilman aitoa läsnäoloa ja lämmintä kohtaamista on vaikea välittää hengellistä sanomaa, Malmivaara vakavoituu.

Lammi muistaa käynnin Taizé-yhteisössä Ranskassa, missä pohjoismaisella ryhmällä oli lyhyt tapaaminen erään veljen kanssa.

– Hän kyseli jokaiselta kaikenlaista. Tuli tunne että veli oikeasti haluaa tietää ja on meistä kiinnostunut. Se tuntui ihmeelliseltä, koska hän kuitenkin tapaa valtavasti vieraita eri puolilta maailmaa.

Toimituksissa

Pappi kiertää niin kinkereillä kuin piireissä, mutta tuhannen taalan paikkoja ovat kirkolliset toimitukset, joissa seudun väki tulee laajalti tutuksi. – Siinä jos missä luodaan kirkon imagoa ja julkisuuskuva, miten me nämä tilanteet hoidamme, Malmivaara uskoo.

– Totta kai aina toivoo, kunpa osaisi oikealla tavalla olla ihmisten iloissa ja suruissa ja antaisi Jumalan hoitaa, Lammi jatkaa.

Malmivaaran mielestä on haaste löytää toimituskusteluissa luonteva tapa puhua ja olla läsnä, ettei aika hurahda vain mekaanisessa luetteloinnissa, mitä toimituksen missäkin vaiheessa tapahtuu.

Kaste, avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen ovat herkkiä ja tunteella koettavia hetkiä, onhan päähenkilö pieni vauva, tuleva puoliso tai läheinen vainaja. Vaikeimpana molemmat pitävät vihkimistä. Siinä papilla on myös yhteiskunnallinen rooli – ja hän on vaarassa ajautua jonkinlaisiksi seremoniamestariksi.

– Eniten pappia kaivataan selvästi kastetilaisuuteen ja hautajaisiin.

Jumalanpalveluksessa

Parivaljakko on pikkupojasta asti tottunut istumaan pyhäamuna kirkonpenkissä. Lammi ei silti ihmettele, vaikkeivät pyhäköt täyty entisaikojen tapaan. Rakentavan

Martti Lammi

Syntyi 1967 Paltamossa.

Valmistui kirkon nuorisotyön ohjaajaksi 1992, työskenteli sen jälkeen Ylitorniolla ja Jalasjärvellä. Teologian maisteriksi 2004, aloitti seurakuntapastorina Vammalassa syyskuussa, vihittiin papiksi lokakuussa.

Poikamies. Harrastaa laulua ja liikuntaa, juossut mm. kolme kertaa Helsingin citymaratonin

Markus Malmivaara

Syntyi 1975 Hämeenlinnassa.

Valmistui teologiksi ja vihittiin papiksi 2000. Työskenteli Karviasa, Utajärvellä ja kaksi viime vuotta Kokemäellä. Aloittaa määräaikaisena seurakuntapastorina Vammalassa tammikuussa.

Vaimo Johanna on luokanopettaja, esikoispoika Tiitus 4 kk

Tärkein harrastus tällä hetkellä perhe. ”Tykkään liikkua luonnossa ja valokuvaan mielelläni perhosia. Jo pienenä isä opetti minua katsomaan taivaalta sääilmiöitä, seuraamaan ukkospilviä ja katselemaan tähtiä.”

Vammalan uusilla seurakuntapastoreilla Martti Lammilla (vas.) ja Markus Malmivaaralla on paljon yhteistä. Rikkautta on sekin, etteivät he aivan kaikessa ole kuin samasta puusta veistettyjä.

kriittisesti hän kysyy, onko tarjolla sellaista taivaanmanna, joka houkuttelee ja kantaa.

– Messua täytyisi tuoda lähemmäs ihmistä, ehtoollista nostaa kaiken keskukseksi. Ei riitä, jos tyydymme vain yhteen, pääpiirteissään 30 vuotta samanlaisena pysyneeseen jumalanpalvelukseen. Meillä on vara ja velvollisuus kehittää ja elävöittää sitä.

– Tärkeimmät osat ovat ehtoollinen ja saarna. Jos näistä kahdesta pitäisi valita vain toinen, kyllä se olisi ehtoollinen – onhan se sakramentti, Malmivaara pohtii.

– Saarnan valmistelusta voi ehkä lohkaista hartauksia, mutta ei koskaan toisinpäin. Saarna on viikon tärkein puhe, ja siihen valmistautuu nöyriin mielin rukoillen, Lammi sanoo.

Malmivaaran mukaan vaatii paljon pysyä Jumalan Sanassa ja pystyä tuomaan se elävänä tämän päivän ihmisille.

Liian pitkäksi puheen ei paransi venyä. Arkirealisti Lammi tietää, että vallankin nuoren keskittymiskyky voi olla musiikkivideon mitainen. Malmivaara on kuullut tutkimustuloksia kahdeksan minuutin intensiivisestä kuuntelusta.

Suvussa

Molempien suvuissa on ollut paljon hengellisen työn tekijöitä. Martin eläkkeellä oleva isä oli Paltamon kirkkoherra, Markuksen isä Klaus Malmivaara on Punkalaitumen kirkkoherra. Liekö telkkarin Kotikadussa pappia näytellyt Laura Malmivaara sukua? Kyllä vain, hän on Markuksen serkku.

Taustansa takia kumpikaan ei osaa nostaa pappia jalustalle, syvää kunnioitusta herättäväksi yliihmiseksi.

– Joidenkin suoranainen papin pelko saisi olla jo menneen talven lumia, eihän Mestariakaan kukaan pelännyt, sanoo Malmivaara ja pitää esikuvanaan Jeesuksen lempeää ja ymmärtäväistä tapaa liikkua kansan parissa. Hän muistuttaa, että papille saa puhua muitakin kuin hengellisiä asioita.

–...mutta papin kanssa pitää pystyä puhumaan myös niistä hengellisistä asioista, Lammi lisää.

Virassa

Syksyn aikana Lammi on huomannut, että Vammalassa kirkon asiat kiinnostavat kovasti. Seurakuntaa arvostetaan, siihen sitoudutaan, on

kykyä ja halua ottaa vastuuta.

– Seudulla on vuositasoista tehty vahvaa hengellistä työtä. Ei sitä kuvittele itsestään liikkoja, että nyt työ täällä sitten alkaa. Yritämme rakentaa vanhan perustan päälle, emme pystytä vieren toisia perustuksia, papit visioivat.

Miehiä yhdistää sama hengellinen tausta, körttiläisyys. – Herännäisyyden matalakirkollinen, ruohonjuuritason alhaalla kulkeva kristillisyys, määrittelee Malmivaara henkisen kotinsa.

Pakkohan heiltä on vielä kysyä samaa mitä Lammi on Vammalassa tottunut kahdelta kolmesta kuulemaan: hyväksytkö naispappeuden?

– En näe siinä mitään ongelmaa, kuuluu hänen salamavastauksensa.

Nuorempi kollega kokoaa tovin ajatuksiaan.

– Olen painiskellut tämän kanssa niin kauan kuin teologisia kysymyksiä olen miettinyt. Kaikkia vaihtoehtoja punnittuani olen toistaiseksi sitä mieltä, että papinvirka on miehen paikka.

Ulkopuolinenkin aistii, että kirkon virallisesta linjasta poikkeavaa

näkemyistä on edeltänyt voimakas sisäinen kamppailu.

– Sydämestäni toivon, ettei Suomen kirkko jumittuisi pariin pinnalle nousseeseen yksittäiseen kiistaan. Vähän syrjään ovat joutuneet tärkeimmät asiat, evankeliumi ja taivaan kodin näkymät, Malmivaara murehtii.

Seuraavaksi kahvipöydässä viirää parisuhdelakiin liittyvä keskustelu. Malmivaaran mielestä nyt liikutaan jo kristinuskon luovuttamattomassa ytimessä. Lammi sanoo pohtineensa, mitä papina tekisi, jos samaa sukupuolta oleva pari tulisi siunausta pyytämään. – Ei minulla ole varmaa vastausta, mikä olisi oikein. Väki tulee kuitenkin ajatelleeksi sitä, kuinka Jeesus itse toimi...

Vaikka miehet tällä kohdin kulkevat selvästi eri tietä, on vaikea kuvitella että seurakunnassa silti olisi riidan tai ongelmien siemeniä itämässä.

– Hienoa että pystymme vaikeistakin asioista avoimesti keskustelemaan, he iloitsivat.

Lähetysjuhlan "viestikapula" vaihtui viime kesän juhlilla Mikkelissä, ja sitä Vammalaan vastaanottamassa olivat Hannu Heikkilä (oik.), Paula Laasanen, Tellervo Murtoo-Huoponen ja Maiju Vuorenoja.

Lähetysjuhlan ohjelma valmistumassa

– Suurimman kaaoksen vaihe on takana, asiat alkavat hiljaksen selkeytyä ja lokeroitua.

Näin kuvaa pääsihteeri **Hannu Heikkilä** valtakunnallisten Lähetysjuhlien valmistelua, kun h-hetkeen on seitsemän kuukautta.

Vammalan juhlaohjelman on määrä valmistua vielä loppuvuoden aikana. Helmikuun puolivälissä selviää lopullinen budjetti, jonka raamit kirkkovaltuusto joulukuussa määrittää.

Lähetysväen suurin vuotuisen kokoontuminen keskittyy kesäkuun toisena viikonloppuna Sylvään ympäristöön. Koulun sisätiloissa on erilaisia näyttelyitä, myyntipaikkoja ja infopisteitä, liikuntasalissa juhliivat lapset ja varhaisnuoret. Ulos sorakentälle nousee valtava ohjelmaltta. Ruokailu hoituu teltassa sisäpihalla ja kahvitella kolmannessa teltassa koulun parkkipaikalla.

Nuorten lähetysjuhla järjestetään Kaalisaaressa, perinteiset rippikouluryhmien tapahtumat luukiolla. Seurakuntatalolla pidetään

missiologinen symposium perjantaina.

"On kirjoitettu"

Suomen Lähetysseuran ensi vuoden aiheena on Oikeutta kaikille. Vammalassa, kirjakaupungissa, juhla-temaksi valittiin "On kirjoitettu". Sunnuntaina 12. kesäkuuta messu Tyrvään kirkossa televisoidaan.

Pääsihteeri Heikkilää ja monia muita hanke on työllistänyt jo paljon.

– Arki on ollut jatkuvaa koodinointia, erilaisten asioiden rinnakkain suunnitteleminen, yhteen sovittamista ja eteenpäin viemistä. Suurten linjojen, ohjelman ja esiintyjien lisäksi on mietitty majoitusta, liikennejärjestelyjä, muonitusta, tiedotusta.

Vammalaan odotetaan toistakymmentätuhatta vierasta. Kun kaupungin väkiluku melkein kaksinkertaistuu viikonloppun ajaksi, yösijojakin tarvitaan runsaasti.

Majoitussopimuksia on tehty 2 500 vierasta varten. Tällä hetkellä majapaikoiksi on tarjolla

maatilamatkailuyrityksiä, vuokrattavia mökkejä ja huviloita sekä hotelleita ja motelleita. Tarjonta löytyy Suomen Lähetysseuran kotisivuilta (www.mission.fi).

Lisää vuodepaikkoja tarvitaan vielä.

– Ovatkohan kaikki lähiseutujen majoituspalvelua tarjoavat yritykset ja yhteisöt jo listoillamme, kyselee majoitustoimikunnan puheenjohtaja **Kalle Lomma**, ja toivoo yhä löytävänsä uusia kohteita. Lomman tavoittaa numeroista 050 4690 629 tai 050 5124 035.

Hannu Heikkilä muistuttaa myös kotimajoituksen tärkeästä roolista. – Se antaa monelle juhla-vieralle mahdollisuuden yöpyä lähellä, muutenhan matkat majapaikkoihin voivat muodostua pitkiksi.

Heikkilä toivoo vammalalaisten hankkivan, voisivatko he antaa kotinsa tai mökkinsä lähetysjuhla-vieraiden käyttöön. Käytännön informaatiota aiheesta on luovassa lisää keväällä.

Juhlan organisaatio

Lähetysjuhliä valmistelemaa päätoimikuntaa johtaa kirkkoherra **Osmo Ojansivu**, varapuheenjohtaja on **Pertti Järvinen**.

Hannu Heikkilä on juhlien pääsihteeri, **Tellervo Murtoo-Huoponen** talkoopäällikkö. Muut jäsenet: **Seppo Aakkula** (lasten ja varhaisnuorten juhla-toimikunta), **Jaakko Erjo** (rakennustk), **Paula Laasanen** (kansliat), **Kalle Lomma** (majoitustk), **Johanna Pitkäkoski** (ravintolat), **Jari Rankinen** (nuorten juhlat), **Eeva Suonpää** (ensiaputk), **Risto Tuori** (liikenne- ja turvallisuustk), **Maiju Vuorenoja** (tiedotustk), **Irja Aro-Heinilä** (SLS:n juhla-koordinaattori), **Paa-vo Salli** (kaupunginjohtaja), **Lii-sa Purho** (arkkihiippakunnan lähetys sihteeri), **Keijo Vättö** (srk:n musiikkivastaava).

Perhelehdet seuraavat kirkonkirjoja

Vuodenvaihteessa Vammalan kirkkoherranvirastossa koetaan väestökirjanpitoon liittyvä käytännön muutos, kun ns. perhelehdistä luovutaan. Kirkonkirjat jäivät käytöstä pois 1962.

Kaikki tieto seurakuntien ja väestörekisterikeskuksen välillä kulkee nykyään sähköisesti. Asiakkaan näkökulmasta virkatodistusten hakeminen tai saaminen pysyy ennallaan.

Seurakunnat käyttävät valtion väestötietojärjestelmää omassa toiminnassaan ja hallinnossaan. Seurakuntien tehtävänä on antaa tietoja vanhoista kirkonkirjoista ja jäsenluetteloista, hoitaa avioliiton esteiden tutkinnat sekä ilmoittaa kirkollisiin toimituksiin liittyvistä tapahtumista.

Kirkko alkoi pitää luetteloita eli kirkonkirjoja syntyneistä, vihityistä ja kuolleista jo 1600-luvulla. Toimistonhoitaja **Eila Seppä** selittää, että entisaikaan tiedot kirjattiin käsin isoihin kirjoihin, kylittäin ja taloittain.

Perhelehdet tarkoittivat manuaalisia kortistoja, joissa yhdelle lehdelle kirjoitettiin samaa taloutta koskevat tiedot mm. kasteesta, rippikoulun käymisestä, avioliittoon vihkimisestä, kuolinpäivästä.

Talkoolaisia haussa

– Mitä minä voisin juhlien hyväksi tehdä, on moni jo ehtinyt kysellä.

Toistaiseksi selkeitä tehtäviä ei ole jaossa, mutta pian on niidenkin aika. Talkoolaisia tarvitaan paljon – he ovat välttämättömien osa tapahtuman käytännön toteutuksessa. Talkoolaisten vastaanotosta ja toiminnan organisoinnista vastaa tiimi, jota vetää seurakunnan lähetys sihteeri **Tellervo Murtoo-Huoponen**.

Parin kuukauden kuluttua alkaa talkoolaisten kokoaminen. Siitäkin kertoo lisää Paanun kevätnumero.

Joulumuistot yksiin kansiin

"Joulu on vietetty uudessa kodissa. Muutto meni viime tippaan ja talon valmistumisen että koko perheellä olleen oksenustaudin takia. Joka tapauksessa huusholli oli aattona klo 15 siinä kunnossa, että voitiin tuoda kuusi tupaan ja joulu tuli. Kävimme klo 12 lasten joulukirkossa, mentiin kävellen ja oli kova lumipyry."

Äidin kirjaama ote vuodelta 1998 on erään perheen joulukirjasta. Sen jälkeen koko väki on vuosittain kynäillyt havaintojaan, tunnelmiaan ja mietteitään samojen kansien väliin. Muksujen varttumista voi seurata paitsi käsialan kehittymisestä, myös piirustuksista ja niiden aiheista.

Persoonallisen kirjan sivuilla kerrataan sanallisesti ja kuvallisesti niin kirkkoretkeä, sukuloiteja, jouluksi saatuja koulutodistuksia, sairastamisia pyhinä kuin vuodenvaihteen keijä.

Kerran vuodessa esille kaivettavaan päiväkirjaan kaikki perheenjäsenet voivat ikuistaa omat tärkeät asiansa. Vuosien kuluttua entisiin jouluihin on hauska muistoissaan palata. Päiväkirja ei ole vain lasten juttu – jouluisia ajatuksia sopii yhtä lailla aikuisten laittaa paperille!

Pirjo Silveri

Minne joutuvat vanhat hautakivet?

Alkusyksen katselmuskieroksella Vammalassa luetteloihin 157 hautaa, joiden hoito on olennaisesti laiminlyöty.

Tyrvään kirkolla kunnostuskehitys laitettiin 25 haudalle. Roismalassa laputettiin 58, Karkussa 53, Salokunnassa 11, Sastamalassa 6 ja Sammaljoella 4 hautaa. Elleivät omaiset vuoden sisällä hoida asiaa kuntoon, hautaoikeus katsotaan menetetyksi. Vastaava katselmus tehdään viiden vuoden välein.

Mitä tapahtuu vanhoille paasille silloin kun hauta palautuu

takaisin seurakunnalle ja edelleen myyntiin? Etenkin Tyrvään kirkolla on paljon arvokkaita, kauniita muistomerkkejä, joilla on jo kulttuurihistoriallista arvoa.

Taluspäällikkö **Paula Laasanen** vastaa, että haudoilta poistettavat kivet kätetään Vammalassa maahan. Tyrvään kirkkomaa- la uudestaan käyttöön otettavilta haudoilta ei vanhoja kiviä kuitenkaan hävitetä – korkeintaan ne muutamat harvat matkalaukkumallit.

– Kun omaiset lunastavat haudan, jossa on vanha kivi, he saavat

käyttää sitä, samoin kuin reunakiviä. He voivat sitten hioa vanhat nimet pois ja laittaa uuden tilalle. Näin on jo tehty ja saatu joitakin upeita kiviä uudelleen käyttöön.

Ellei vainajalleen leposijaa hankkiva halua entistä muistomerkkiä, se haudataan yleisen käytännön mukaan maahan. Paikalle tulevan uuden hautakiven on sovittava tyyliin. Jokainen ja mille tahansa hautausmaalle tuleva uusi kivi vaatii suunnitelman ja hyväksynnän. Kivipaperit katsoo hautausmaanhoitaja, ja jos hän vähänkin epärii, asiasta päättää

kirkkoneuvosto.

– Varsinaisia kiviin liittyviä tarkkoja ohjeita tai määräyksiä Vammalassa ei ole laadittu, lähinnä ne ovat perusasioita kuten esimerkiksi leveys. Vielä ei ole ongelmia tullut. Yleensä ne, jotka haluavat hautansa Tyrvään kirkolle, ymmärtävät myös paikan arvon. Muutenkin suunta näyttää olevan pois matkalaukuista. Monet esimerkiksi valitsevat taas hiukan aiempaa korkeampia kiviä.

Kaste kantaa läpi elämän

Uudet toimitusten kaavat virallisesti käyttöön

Ensimmäisenä adventtina otettiin virallisesti käyttöön uudet toimitusten kaavat. Suomalaisille tutuimpia ovat kaste, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen, joiden rakenteessa näkyy selkeästi jumalanpalveluksen kaava.

Vaihtoehtoisia osia lisäämällä tai pois jättämällä voidaan viettää lyhyt ja yksinkertainen tai rikas ja runsas tilaisuus. Kaikki elämän käännekohtiin liittyvät toimitukset alkavat ja päättyvät siunauksella, jossa seurakunta suljetaan kolmiyhteisen Jumalan suojaan ja osallisuuteen.

Kaste on erityisasemassa, koska sen merkitys ulottuu läpi elämän. Ristiäisjuhlassa pappi piirtää lapsen ylle ristinmerkin: se kertoo pienokaisen liittämistä kristittyjen joukkoon. Kaste on ehtoollisen ohella toinen luterilaisen kirkon sakramenteista.

Vanhaan tapaan

Vanhemmat voivat nyt monipuolisesti vaikuttaa kastetilaisuuden kulkuun, ja yhdessä muiden läheisten kanssa aktiivisesti osallistua toteutukseen.

– Toisaalta, jos perhe haluaa tehdä kaiken melkein niin kuin ennen, sekin onnistuu, lupaa Vammalan pappi **Jari Rankinen**.

Rankisen mielestä on paljon papista ja paikkakunnasta kiinni, kuinka nopeasti toimituskaavat seurakuntiin juurtuvat. Uudistamista sinänsä hän ei pane pahakseen, onhan edellisestä kerrasta jo 20 vuotta.

– Kyllä tällaisia kysymyksiä on kirkossa välillä hyvä pohtia. Keskusteluissa ja koulutuksessa voimme samalla saada näkökulmia siihen, miten tuoda kristillisyyden sanomaa toimitusten yhteydessä esille, hän kuvailee asiaa hengellisen työn tekijän vinkkelistä.

Nimi julki jo alussa

Kastekaavassa on uutta se, että vauvan nimi paljastetaan jo aika alussa. Näin juhlaväki voi rauhassa keskittyä olennaiseen, kun ei enää tarvitse arvailla tai jännittää nimivaihtoa.

Nimen voivat kertoa joko vanhemmat itse tai pappi. Vanhemmilta ja kummeilta kysytään, tahovatko he huolehtia yhdessä seurakunnan kanssa lapsen kristillisestä kasvatuksesta – tai heitä kehoitetaan siihen. Vanhemmilta kysytään ääneen sitäkin, haluavatko he että lapsi kastetaan.

Kun pappi on kastanut lapsen, vanhemmat ja kummit voivat osallistua papin kanssa siunaamiseen.

Monissa seurakunnissa äidille tai isälle annetaan kastekynttilä. Pappi voi ottaa vauvan hetkeksi syliinsä ja toivottaa hänet seurakunnan jäseneksi.

Vanhemmat sopivat ristiäisjuhlan rukouksista papin kanssa, ja sisarusket, vanhemmat, kummit tai isovanhemmat voivat lukea esirukouksen kastettavan puolesta.

Sitoo jäsenyyteen

Kun nykyisiä toimituskaavoja 2001 kokeiltiin muutamissa seurakunnissa, saatu palaute oli pääosin erittäin myönteistä.

– Tämä johtuu toisaalta uudistuneista toimituksista itsestään, toisaalta siitä että asenne toimituksia kohtaan on ylipäänsä melko myönteinen. Toimitukset ovat vahvin syy kirkkoon kuulumiselle, sanoo kirkolliskokouksen asettaman käsikirjajavaliokunnan sihteeri **Johanna Räsänen**.

Kokeilun perusteella kaavoja hiukan vielä hiottiin ennen kuin

kirkolliskokous 2003 hyväksyi Kirkollisten toimitusten kirjan.

Seurakuntalaiset arvostivat tehdyn kyselyn mukaan eniten hyvää, selkeää, kaunista tai luontevaa tapahtumien jäsentelyä, läsnäolijoiden osallistumismahdollisuutta sekä tilaisuuden sopivaa pituutta.

Pirjo Silveri

Kuva: Jaakko Martikainen

– Aava Elina Matleena, minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Näillä papin sanoilla kuvan pienokaisen tuli liitetyksi Jumalan suureen seurakuntaan.

Kastepöydään kuuluvat valkea liina, kastemalja, Raamattu, kukat ja kynttilä.

Kuva: Jaakko Martikainen

Kastepöydässä kaikella on tarkoituksensa

Suomalainen kastetaan yleensä sylivauvana. Näin noudatetaan suurten kristillisten kirkkojen perinnettä, joka pitää tärkeänä ihmisen pääsyä jo pienestä pitäen osalliseksi kasteen välittämistä hyvistä lahjoista ja Jumalan siunauksesta.

Kotona kastepöytä peittää valkea liina. Kastemaljaan pannaan lämmintä vettä juuri ennen toimituksen alkua, ja lapsen pään kuivaamista varten varataan pieni valkoinen liina.

Raamattu kastepöydällä viittaa Kristuksen kirkolle antamaan tehtävään, joka on kiteytetty kastekäsityksessä (Matt 28:19–20). Kukat ja kynttilä muistuttavat Jumalan lupauksista ja luomistyöstä sekä Kristuk-

sen valosta, joka johtaa meitä elämän matkalla.

Lapsi puetaan valkoiseen kastemekkaan, joka kuvaa Kristuksen puhtautta ja syntien anteeksiantamista.

Kastettavalla pitää olla vähintään kaksi evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluvaa, rippikoulun käynnyttä ja konfirmoitua kummiä. Vanhemmat kutsuvat kummit lapsen aikuisiksi ystäviksi ja samalla rinnalleen kristillistä kasvatusta antamaan.

Lain mukaan etunimiä saa olla enemmän kuin yksi mutta enintään kolme. Nimi ei saa olla sopimaton tai sellainen jonka käyttö voi muutoin aiheuttaa häitettä.

Kuva: Hannu Martikainen

USKON KYSYMYKSIÄ

Nettipastori pohtii kastetta

Seurakunnan kotisivuilla palveleva nettipastori on saanut vastattavakseen useita kasteeseen liittyviä kysymyksiä. Tässä joitakin poimintoja verkosta, lisää yksityiskohtaisia selityksiä niin kasteesta kuin muista aiheista löydät osoitteesta www.evl.fi/srk/vammala.

Mikä pelastaa: kaste, Kristus vai usko?

Nämä kolme eivät sulje toisiaan pois, vaan kuuluvat yhteen. Kristuksen sovitustyöllä ansaittu syntien anteeksiantamus lahjoitetaan meille kasteessa. Uskossa otamme tämän lahjan vastaan. Kristus on siis pelastuksemme perusta, kaste Jeesuksen sovitustyön ulottuvillemmme tuova armonväline, ja usko merkitsee tuon pelastuksen vastaanottamista.

Mihin oikeastaan perustuu se, että juuri lapset kastetaan?

Uusi testamentti kertoo apostolien kastaneen kokonaisia perheitä, joihin hyvin todennäköisesti kuului myös lapsia. Jeesus sanoi, ettei saa estää lapsia tulemasta hänen luokseen. Ajattelemme, että juuri lapsen kastaminen on lapsen tuomista Jeesuksen luo.

Varmaankin painavin kysymys on, tarvitseeko lapsi pelastusta. Luterilaisina uskomme, ettei lapsikaan voi pelastaa itse itseään, vaan tarvitsee pelastuksen itsensä ulkopuolelta. Tämä tuodaan hänelle kasteessa.

Mikä on kirkon kanta lapsen kastamiseen vain tavan vuoksi?

Äiti ei kuulu kirkkoon, isä kuuluu, mutta ei usko sen oppeihin. Kristillistä kasvatusta ei näin tulisi olemaan. Kumpikaan vanhemmista ei tahtoisi kastaa lasta, vaan antaisi tämän aikanaan tehdä itse valintansa. Isovanhemmat kuitenkin ehdottomasti haluavat, että lapsi kastetaan "koska niin on aina tehty ja se on maan yleinen tapa".

Kuinka paljon kasteakaavassa on neuvottelun varaa? Kastetoimitus kestää lyhimmillään 15 minuuttia. Siihen vaikuttaa papin puheen pituus ja se, valitaanko toimitukseen pois, joita kaavan mukaan voidaan joko ottaa tai jättää pois. Yksityiskohdissa on jonkin verran neuvottelun varaa.

Kaste on kirkkomme opetuksen mukaan uudestisyntymisen pesu, jossa lapsi otetaan Jumalan omaksi. Jotta kasteessa alulle pantu Jumalan työ ei sammuisi, lapselle tulee antaa kristillistä opetusta. Muutenhan lapsi oppii, ettei Jumalalla ole mitään tekemistä hänen elämänsä kanssa.

Kristillistä kasvatusta voivat antaa vanhemmat, kummit tai joku muu omainen, vaikkapa mummo. Seurakunta tukee koteja tässä tehtävässä: sitä varten ovat päiväkerhot, perhekerhot, pyhäkoulut, lapsiperheille tarkoitettut kolmen vartin jumalanpalvelukset.

Kasteopetusta on myös myöhemmin käytävä rippikoulu.

Lapsi voidaan kastaa kirkon jäseneksi, jos ainakin toinen huoltajista kuuluu kirkkoon. Uskonnonvapauslain mukaan huoltajat yhdessä päättävät alle 12-vuotiaan lapsen uskonnollisesta asemasta. Elleivät he pysty siitä sopimaan, huoltajana toimiva äiti voi vuoden kuluessa lapsen syntymästä yksin päättää hänen liittämistään kirkkoon (ellei tehtävien jaosta lapsen huoltajien välillä ole toisin määräävää tuomioistuimen päätöstä).

Entä jos muodolliset ehdot täyttyvät, mutta vanhemmat ilmoittavat, etteivät aio antaa lapselle kristillistä kasvatusta? Keskustelisin kyllä heidän kanssaan, miksi he ylipäätään tahtovat kastetta. Jossakin tilanteessa voi rehellisyyden ja kirkon uskottavuuden kannalta olla oikein jättää lapsi kastamatta.

Mitä eroa on katolisen ja luterilaisen kirkon kasteopilla?

Luterilainen uskonpuhdistus ja sen opettajat eivät kritisoineet katolisen kirkon opetusta kasteesta lainkaan yhtä voimakkaasti kuin opetusta ehtoollisesta ja vanhurskauttamisesta. Tämä kertoo, ettei luterilaisten isien oppi kasteesta poikennut ratkaisevasti katolisen kirkon opetuksesta.

Sen sijaan kasteuusijoiden käsityksiä uskonpuhdistuksen opettajat arvostelivat ja usein ankarasti. Kasteesta puhuessaan he korostivat uskon merkitystä. Pelastukseen tarvitaan usko ja kaste. Kastettu lapsikin uskoo ja omistaa näin kasteen lahjan. Samoin aikuinen tarvitsee uskon, jolla hän omistaa sen, mitä kasteessa saa.

Tässä oli ja ehkä on yhä eroa luterilaisten ja katolisten välillä.

Uskonpuhdistuksen isät opettivat että kaste on kuin laiva, joka ei uppoa vaikka ihminen luopuisi uskosta. Se, joka on joutunut pois laivasta, jossa pelastutaan, saa palata laivaan ja omistaa uudestaan sen, minkä oli saanut kasteessa, mutta minkä oli hukannut.

Katoliset opettivat, että sen joka kasteensa jälkeen on luopunut Jumalasta, täytyy tehdä parannuksesta uusi lauta, jonka varassa voi pelastua.

SANAA SASTAMALASTA

Lahjattomat

Joulun aika on armoton aika.

Lapsi laskee, miten paljon ja millaisia syntejä on estämässä joululahjojen saantia. Aikuinen tuskaillee, miten taas tekisi joulun: sellaisen kuin se oli silloin joskus, tavoittamattoman, mieliin jäävän juhlan. Paras lahja olisi vanhan ajan joulu; välitön, valmistelematon ja pyhä.

Kun sitten pyhää ryhdytään tehtailemaan, syntyy epäpyhä. Lahjan aika muuttuu laskennan ja kaupan ajaksi. Armo vaihtuu ansioksi. Joulupukista tulee bisneskumppani.

Joulun ajassa ei ole sijaa lahjattomille. Jotkut vihaavat joulua: se jättää rannalle. Ne jotka eivät jaksa tai voi ostaa hienoja puhelimia tai tietokoneita – ei taida joulu tulla sellaisille. Ne jotka eivät ehdi eivätkä kykene itse hakemaan kuusta tai laittamaan kotia – missä on heidän joulunsa? Kehnosti käy joulun silloinkin kun koko rekvisiitta on paikallaan – ja silti joulu jää tulematta.

Lahjat ansaittiin. Armo jäi puuttumaan.

Tiedätkö mitä? Hakeudu joulun aikana kirkkoon. Siellä kuulutetaan ja jaetaan merkillistä lahjaa. Sitä lahjaa eivät ole ihmiset jakamassa, vaan itse kaikkivaltias ja pyhä Jumala. Jumalan suuri lahja on pieni Jeesus-lapsi, Jumalan Poi-

ka, syntisten vapahtajaksi syntynyt. Tätä lahjaa ei voi rahalla maksaa eikä teemmällä tehdä.

Betlehemin yössä, seimeen kapaloituna, makaa Ihmeellinen Neuvonantaja ja Rauhanruhtinas. Häntä katsoessa vaihtuu armoton aika uudeksi, pyhäksi ajaksi. Hänen lahjansa ei nöyryytä lahjatonta; hänen lahjansa ei vaadi vastapalvelusta.

Jeesus ei kysy maksuvalmiutta, valmistelujen määrää ja siisteystasoa. Hän vain lahjoittaa: anteeksiannon katkerille, armon runsauden kaiken puutteen keskelle, pelastuksen syntiinsä tuomitulle.

Joulun aika onkin armon aika. Armolla on selvä nimi eikä häntä voi ostaa: Jeesus Kristus, Jumalan Poika, maailman Vapahtaja.

Tehän tunnette Herramme Jeesuksen Kristuksen armon: hän oli rikas mutta tuli köyhäksi teidän vuoksenne, jotta te rikastuisitte hänen köyhyydestään. (2. Kor. 8:9)

Timo Nisula

Kirjoittaja on tutkija Helsingin yliopiston systemaattisen teologian laitoksella ja asuu Karkussa.

KOLUMNI

Oletko naimisissa ja muita kysymyksiä

Kun toukokuun alussa aloitin kesätyöni oppaana Tyrvään Pyhällä Olavilla, huomasi pian, että valmistautumiseni oli ollut varsin puutteellista. Olin kyllä perehtynyt kirkon historiaan, selvittänyt talkootyön vaiheita ja lukenut keskiaikaisten kirkkojen rakentamisesta. Heti ensimmäisinä työpäivinä sain silti käyttää kaiken mielikuvitukseni, yleistietoni muruset ja tarinoitsijan kykyni, kun koetin olla kirkkovieraille avuksi.

Mihin saakka Rautavettä pitkin pääsee veneellä sisämaahan päin? Lähdetkö kunnallisvaaliehdokkaaksi? Kuka omistaa tuolla vastarannalla puiden välissä pilkkottavan talon? Missä on Ruotsi, rautakauppa, sauna isolle porukalle?

Yllätykseksi jopa itselleni huomasi antavani asiantuntijalausuntoja niin Sastamalan, Messukylän, Kärsämäen kuin Paraistenkin vanhoista kirkoista. Kiperimmät kysymykset tulivat silti – kuinkas muuten – lasten suusta. Koiramäen joulukirkko oli ollut ilmeisen mieleenpainuva lukukokemus, sillä usein ensimmäinen kommentti oli: "Missä ne koirat oikein piileksivät?"

Kesän aikana törmäsin myös monenlaisiin käsityksiin siitä, mikä on sopivaa käytöstä kirkossa ja mikä ei. Joillekin lapset olivat punainen vaate, jo heidän pelkkä läsnäolonsa aiheutti yllättävän monen mielestä liikaa melua! Usein kuitenkin aikuiset käyttäytyivät huonommin kuin lapset. Ja jos vanhempien käytös on tökeröä, voiko jälkikasvulta odottaa yhtään sen parempaa? En ole esimerkiksi aivan varma, onko kirkkoon sopivaa lampsia pelkkä pyyhe lanteilla, vaikka kuinka olisi uimasta tulossa.

Lapsia puolustaa myös turhamainen puoleni. Yhdeltäkään aikuiselta en kesän aikana saanut kukkia, mutta useammin kuin kerran pienet herrasmiehet pelastivat poimimillaan kukilla päiväni.

Lasten lisäksi joitakin häiritsivät kirkolliset toimitukset. Sain kuulla, miten vierailuun oltiin "kauhean pettyneitä". Syyksi riitti vaikka meneillään ollut avioliittoon vihkiminen, jonka aikana turisti ei voinut vapaasti kierrellä alttarialueella. Ainakin oman, humanistin logiikkani mukaan tällainen ajatuksen-

kuulu on aika epälooginen: miten kirkossa järjestettävät kirkolliset tilaisuudet voivat olla häiriöksi?

Kokonaisuudessaan kesä jäi silti vahvasti plussan puolelle, vaikka kolea sää piti huolta melkein miinukselle laskeneista jääkaapilämpötiloista. Työrupeamani aikana sain etuoikeuden tavata monia mukavia talkoolaisia, ystävällisiä turisteja ja ihailla kaupungin komeimpia maisemia. Täysin ventovieraiden ihmisten osoittama huomaavaisuus lämmitti monellakin tavalla. Palelevalle oppaalle yhden kesän parhaista kysymyksistä esitti muuan pariskunta Harjavalasta: "Maistuisiko kuppi kahvia?"

Aino Öhman

Kirjoittaja on käännöstieteen opiskelija Helsingin yliopistossa

Seurakunta myy kirkkokirjaa

Kertomus Vammalan historiallisen kirkkoyömaan inhimillisestä ulottuvuudesta eli kirja *Kirkonrakentajat, Kaikkien aikojen talkoot Tyrväällä* (Otava, 2004) on myynnissä Vammalan kirkkoherranvirastossa Aittalahdenkadulla. Se maksaa 40 euroa.

Runsaasti kuvitetussa teoksessa eri tavoin hankkeeseen osallistuneet kertovat omia ajatuksiaan, näkemyksiään ja kokemuksiaan Tyrvään Pyhän Olavin jälleenrakentamisen vaiheista. Kirjan teksti on **Pirjo Silverin**, valokuvat pääasiassa **Hannu Moilasen** ja **Reijo Keskiikosken** ottamia.

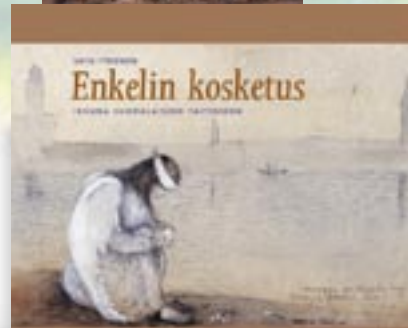
Ostamalla kirjan suoraan seurakunnalta osallistut samalla yhä jatkuviin talkoisiin, sillä tuotto käytetään tulevaan sisätilan maalaamiseen. Taiteilijat **Osmo Rauhala** ja **Kuutti Lavonen** aloittavat työnsä ensi kesänä.

Oma enkelini

Heljä Liukko-Sundström
OMA ENKELINI
Herkkiä, humoristisia, vakavia ja rakastettuja enkelihahmoja. Ovh. 24,90

Maija Paavilainen
ENKELEITÄ
Iki-ihana kirja enkeleistä – ilon ja valon tuojista. Ovh. 13,50

Anna-Mari Kaskinen
ENKELEITÄ MATKALLES
Kauniita ja puhuttelevia säkeitä enkeleistä. Herkkä akvarellikuvitus. Ovh. 18,50

Olli Seppälä
ENKELI – TAIVAALLINEN SANANSAATTAJA

Käsikirja enkeleistä. Enkeleiden historiaa, sanastoa ja vastauksia enkeliaiheisiin kysymyksiin. Ovh 29,60

Satu Itkonen
ENKELIN KOSKETUS
Ikkuna suomalaisen taiteeseen
Miltä enkeli näyttää? Kurkista Suomen taiteen enkelikuvastoon. 32 taidekuvaa ja tarinaa. Ovh. 26,90

Anna-Mari Kaskinen – Salli Parikka
LAPSEN OMA ENKELIKIRJA
Koskettavia tekstejä ja runoja enkeleistä. Värikyläiset akvarellit puhuttelevat pientä lukijaa. Ovh. 18,90

Sisältöä elämään –

KIRJAPAJA

Yhteisvastuulle liikeni 1,28 euroa

Yhteisvastuukeräys teemalla ”Jotta äidinrakkaus toteutuisi” tuotti Vammalassa yhteensä 17 280 euroa eli 1,28 jokaista seurakuntalaista kohti. Tyrvään rovastikunnassa tulos oli 1,46 euroa jäsentä kohti.

Koko Turun arkkihiippakunnassa lukema oli hieman valtakunnallista keskiarvoa vähemmän ja sentilleen saman verran kuin vuosi takaperin eli 0,92 euroa. Tilastollisesti jokaiselta kirkkoon kuuluvalta suomalaiselta liikenä nyt yhteisvastuulle 1,10 euroa.

Pelossa keräyksestä on tullut oikein kunnia-asia. Kolmatta toista kertaa peräkkäin pohjoinen seurakunta oli Suomen ylivoimainen ykköskeraaja. Tämän vuoden 10,86 euroa pelolaista kohti on melkein neljänneksen enemmän kuin viime vuonna.

Toisena oli Karijoki 6,92 eurollaan seurakuntalaista kohti, kolmosena Puolanka 6,14 eurollaan.

Vammalassa viime vuoden ke-

Tyrvään rovastikunta		
Seurakunta	Yhteensä e	euroa/jäsen
Vammala	17 280	1,28
Kiikka	5 126	2,37
Kiikoinen	2 224	1,84
Mouhijärvi	4 996	1,88
Suodenniemi	2 079	1,66
Lavia	3 382	1,63
Punkalaidun	4 485	1,32
Huittinen	11467	1,36
Keikyä	2 938	1,30
Rovastikunta yht.	53 978	1,46
Koko maa yht.	4 824 997	1,10

räystulos oli 18 316 euroa; ja se syntyi Karkun 3,45 eurolla ja Tyrvään 1,09 eurolla jäsentä kohti.

Yhteisvastuukeräys 2005 alkaa 6. helmikuuta ja se antaa Suo-

messä, Kalkutassa, Kairossa ja Sudanissa nuorille siivet ja juuret. Keräysvaroilla tuetaan koulutusta työpajoissa, pakolaisleireillä ja slummeissa.

Päivänsankareita muistetaan monin tavoin

Seurakunta muistaa 70 ja 75 vuotta täyttäviä jäseniään kirjeellä, 80-, 85- ja 90-vuotiaita pappi tai diakoniatyöntekijä käy onnittelemassa. Yli 90-vuotiaiden luona käväistään joka syntymäpäivänä.

– Yleensä soittamme merkkipäivän edellä ja kysymme, sopiiko tulla. Näissä maisemissa pappi on kyllä odotettu vieras ja käytäntömme selvästi tunnetaan. Ehkä yksi kahdestakymmenestä sanoo, ettei jaksa tai halua ottaa vastaan ja jokuhan saattaa olla juhlapäivänään myös matkalla, selittää Vammalan kappalainen Jari Rankinen.

Jos täytät ensi vuonna pyöreitä vuosia, etkä ole syntymäpäivänäsikotosalla tai et toivo vierailua, voit ilmoittaa asiasta kirkkoheranvirastoon puh. 511 2609.

Seurakunnan tiedossa on vain

paikka, missä jäsenet ovat virallisesti kirjoilla. Esimerkiksi asuminen laitoksessa tai sairaalassa ei automaattisesti tule seurakunnan tietoon.

– Jos omaiset tällöin toivovat tervehdyskäyntiä, siitä kannattaa ottaa myös yhteyttä kirkkoheranvirastoon, neuvoo Rankinen.

Pienet saavat useita kutsuja
Seurakunta huomaa myös pikkuväkinsä tärkeät merkkipäivät. – Käymme nelivuotiaiden luona ja viemme heille lahjaksi kirjan Kaksi kerrallaan, kertomus Nooan arkista, sanoo lapsityönhoaja ja Raija Seurala.

Samalla päivänsankari saa kortin, jossa on asiaa nelivuotiaasta ja kutsu pyhäkouluun, päiväkerhoon sekä muihin lapsille ja perheille tarkoitettuihin tilaisuuksiin.

Yleensä joko Raija Seurala tai

joku lastenhoajaista vierailee seurakunnan kerhoa käyvien lasten kotona, muiden kuin kerholaiten luona käyvät pyhäkoulusihteeri, lastenhoaja Irmeli Kulonpää tai perhetyön pappi Jari Rankinen.

Viisivuotias vammalalainen saa kutsun yhteisille 5-vuotis-syntäreille sekä kahteen muuhun kokoontumiseen vuoden aikana. Kuusivuotias kutsutaan kummeineen kummikirkkoon, koulunsa aloittava kirkkoon siunattavaksi.

– Ensi vuoden toimintasuunnitelmassa meillä on myös tuttikirkko, jonne kutsun saavat yksivuotiaat vanhempineen. Lisäksi lapsi- ja perhetyön johtokunta on toivonut pappeja vierailemaan kastamiensa lasten kotona ensimmäisenä syntymäpäivänä, jos aika vain antaa käyntiin myöten, Seurala kertoo.

Kuusi loistaa eurolla

Tyrvään kirkon joulukuusi loistaa adventista loppiaiseen Vammalan seurakunnan lähetystyön hyväksi, tasapuolisesti kaikille nimikkolähetille eri kohteissa. Kun ohikulkija tipauttaa kiviaidan luona olevaan lippaaseen euron, valot palaavat taas puoli tuntia.

Kirkkoherra Timo Kōkön ideasta aikanaan käynnistynyttä ke-

räystapaa eivät monetkaan seurakunnat ole vielä ”monistaneet”.

Lähetys sihteeri Tellervo Murto-Huoponen tietää, että ihmiset suhtautuvat joulukuuseen myötämielisesti. Harvoin kynttilöiden annetaan sammua!

– Parhaina vuosina tuotto on ollut markoissa kymppitonnin luokkaa.

Pirkanpojat konsertoivat Vammalassa

Poikakuoro Pirkanpojat esiintyy Tyrvään kirkossa perjantaina 10. joulukuuta yhdessä Satakunnan Sotilassoittokunnan kanssa. Kuoroa johtaa Jussi Kauranen ja säestää pianisti Tuuli Kallio. Poikasolistina laulavat Joonatan Laakso, Aleksi Mäntymaa ja Visa Yrjölä.

Pirkanpojat on 1970 perustettu, klassinen sekakuoromuotoinen poikakuoro, joka toimii Tampereella, mutta kerää laulajia myös muualta Pirkanmaan alueelta. Tavoitteena on tarjota musikaalisille pojille haasteellista tekemistä iloisessa ja kannustavassa ilmapiirissä ja samalla ottaa haltuun poikakuoroille keskiajalta asti sävelletty upea ohjelmisto.

Piiitös!

Anna joululahja, josta on iloa piiitkäksi aikaa.

Tilaa lehdet lahjaksi alla olevalla tilauskupongilla tai soita puhelinpalveluumme (09) 4155 2333. Toimi heti, tarjous on voimassa vain 31.12.2004 asti.

TILAUSKUPONKI

KOTIMAA lahjaksi 20 eur / 4 kk
 ASKEL lahjaksi 15 eur / 5 kk
 MUSIC & MISSION lahjaksi 10 eur / 6 kk
 LASTENMAA lahjaksi 10 eur / 6 kk

LAHJATILAUKSEN SAAJA

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO JA -TOIMIPAIKKA _____

PUHELINNUMERO (MYÖS SUUNTA) _____

KOTIMAA itselleni 20 eur / 4 kk
 ASKEL itselleni 15 eur / 5 kk
 MUSIC & MISSION itselleni 10 eur / 6 kk
 LASTENMAA itselleni 10 eur / 6 kk

TILAAJA / MAKSAAJA

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO JA -TOIMIPAIKKA _____

PUHELINNUMERO (MYÖS SUUNTA) _____

Voit tilata lehdet myös puhelinpalvelustamme: (09) 4155 2333

Ulkomaan tilauksiin lisäpostimaksu. Osoitteita voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin.

henkilötietolain mukaisesti. Alle 18-vuotiaalla täyttyvä luovutetaan luovutuksen jälkeen. Tarjous on voimassa 31.12.2004 asti ja koskee vain uusia tilaajia.

Vastauslinjat
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

KUSTANNUS-OY
KOTIMAA

KOTIMAA
MAKSAA
POSTI-
MAKSUN

Paanu

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Lehtitehdas
SALON LEHTITEHDAS

Örninkatu 14, Salo, puh. 02-77021
www.lehtitehdas.com

JOULUNAJAN TAPAHTUMIA VAMMALAN SEURAKUNNASSA

Tiistai 7.12.

Klo 12 Askartelukerhon myyjäiset Vammalan seurakuntatalon rantasalissa

Klo 18 Joululaulujen ilta Luther-talossa

Klo 18.30 Uuden kirkollisten toimitusten kirjan kastekaavan ja siihen liittyvien laulujen ilta Karkun seurakuntatalolla

Klo 19 Lantulan diakonia- ja lähetyspiiri Anni ja Esko Kangasniemessä

Keskiviikko 8.12.

Klo 13 Hopeahapset-kerhon joulujuhla Hopun vuokratalojen kerhuhuoneessa, Lemmenpolku 10

Klo 13 Salokunnan päiväpiiri Simulassa

Klo 13 Keskiviikkokerhon joulukerho Sammaljoen kirkon seurakuntasalissa

Torstai 9.12.

Klo 19 Nuorten aikuisten raamattupiiri Luther-talossa

Perjantai 10.12.

Klo 13 Hartaushetki Ystävänpirtillä

Klo 19 Joulukonsertti Tyrvään kirkossa, Satakunnan sotilassoittokunta ja poikakuoro Pirkanpojat

Klo 19 Joululauluilta Lopenkulman rukoushuoneessa

KOLMAS ADVENTTI-SUNNUNTAI 12.12.

Klo 10 Messu Tyrvään kirkossa

Klo 10 Sovintosunnuntain messu Karkun kirkossa ja kunniaikänti Karkun hautausmaan sovinnonristillä

Klo 10 Kolmen vartin perhemessu Sammaljoen kirkossa

Klo 11 Kaikkien kyläläisten joulujuhla Sammaljoen rukoushuoneessa

Klo 11.30–19 Seiminäyttely Vammalan seurakuntatalossa

Klo 11.30 Kaatuneiden omaisten adventtijuha Vammalan seurakuntatalon rantasalissa

Klo 15 Kauneimmat joululaulut Tyrvään kirkossa

Klo 17 Kansanlähetyksen joulujuhla Vammalan seurakuntatalossa

Klo 17.30 Kuurojen rovastikunnallinen joulujuhla Punkalaitumen seurakuntatalossa ja kirkossa

Klo 18 Kauneimmat joululaulut Tyrvään kirkossa

Klo 19 Hanna Ekolan konsertti Karkun kirkossa

Maanantai 13.12.

Klo 12 Karkun kamarin jouluaateria Karkku-kodissa

Klo 13 Merimieskirkkopii-ri Vammalan seurakuntatalon rantasalissa

Tiistai 14.12.

Klo 10 Koululaisten joulukirkko Karkun kirkossa

Klo 12 Vanhemman väen ja näkövammaisten joulujuhla Vammalan seurakuntatalon aulasalissa

Klo 14 Lantulan kyläkerhon joulujuhla koululla

Klo 18 Miestenilta Sahrapiirtillä

Klo 18.30 Päivä- ja perhekerhojen joulujuhla Salokunnan kirkossa

Keskiviikko 15.12.

Klo 9.30 Hoikan opiston joululauluhetki Karkun kirkossa

Klo 13 Hengellinen keskustelupiiri Pajamäen toimintakeskuksessa, Tampereentie 18

Klo 18.30 Päivä- ja perhekerhojen joulujuhla Karkun seurakuntatalossa

Torstai 16.12.

Klo 9.30 Päivähoidon joulukirkko Tyrvään kirkossa

Klo 12 Jouluinen torstailounas Vammalan seurakuntatalon aulasalissa

Klo 19 Kauneimmat joululaulut Tyrvään kirkossa

Klo 19 Nuorten aikuisten raamattupiiri Luther-talossa

Perjantai 17.12.

Klo 9.30 Päivähoidon joulukirkko Tyrvään kirkossa

Klo 10 Sammaljoen ja Illon koulujen joulukirkko Sammaljoen kirkossa

Klo 13 Hartaushetki Ystävänpirtillä

Klo 19 Joululaulujen ilta Houhjärvellä Mikko Kuukalla

Klo 19.30 Nuorten ja nuorten aikuisten joulujuhla Vammalan seurakuntatalossa

Lauantai 18.12.

Klo 8 Lukion joulukirkko Tyrvään kirkossa

Klo 9 Marttilan koulun joulukirkko Tyrvään kirkossa

Klo 20 Tuomaankirkon nuorten valvoijaiset Nuokkarilla

NELJÄS ADVENTTI-SUNNUNTAI 19.12.

Klo 7 Tuomaankirkko Pyhän Olavin kirkossa

Klo 10 Sanajumalanpalvelus Tyrvään kirkossa

Klo 13 Adventtijuha ja päivä- ja perhekerhojen joulujuhla Lopenkulman rukoushuoneessa

Klo 14 Kauneimmat joululaulut Sammaljoen kirkossa

Klo 14 Kauneimmat joululaulut Salokunnan kirkossa

Klo 18 Kauneimmat joululaulut Karkun kirkossa

Klo 18 Kauneimmat joululaulut seurakuntatalossa

Joulu-Karkussa tapahtuu

Karkussa on jo kymmenen kertaa astuttu jouluaikaan yhdessä ja yhteistuumin. Kylän keskustassa Harsun pihalla on adventin alussa pidetty seurakunnan, kylätoimikuntien ja muiden järjestöjen kanssa yhteinen joulunavaus kaikelle kansalle.

Ohjelmaa on ollut enemmän tai vähemmän – onhan se ilmastakin kiinni, kauanko pihalla tarkenee ja kuinka iso hinku on tapahtuman myyjäisiin ja muihin mielenkiintoisiin kohteisiin.

Joulukuun ensimmäisenä päivänä Karkun seurakuntatalossa ihailtiin taas vanho-

Aluskylän kotijoukot pyörittävät Karkun rautatieasemalla joulukahvilaa tänäkin vuonna. Kahvin lisäksi myytävänä on kaikenlaista käsitöistä joulukerkuuihin.

ja joulukoristeita ja nautittiin kahvia kynttilän valossa. Harsun pakarissa oli puurotarjoilu ja salissa 11. myyjäiset jouluglögin ryydittämänä. Mukana oli tuttuja ja tuntemattomia junankin tuomina.

Kuudennen kerran syttyi lähes 30 metrisen Harsun kuusen latvaan tähti joulun ajan merkiksi. Siellä se tuikkii iloisesti loppiaiseen asti ja seuraa, mitä kylällä tapahtuu. Ja tapahtuahan siellä!

Karkun rautatieasemalla on avoinna Aluskylän kotijoukkojen joulukahvila, josta voi ostaa monenmoista käsitöistä joulukerkuuihin.

Harsun pakari huokuu lämmintä tunnelmaa Karkun joulunavauksen aikaan.

hin. Saa sieltä rovastin troppiakin – sitä maan mainiota lehtijuomaa, jota Karkun emerituskirkkoherra Arto Jaatinen yhdessä Maria-vaimonsa kanssa valmistaa. Rovastin troppia kannattaa juoda ja viedä joulumuistamiseksi, sillä joka pisara on lähetyspisara – tuotto menee seurakunnan lähetyksentekemiseen.

Joululoman kynnyksellä 17. joulukuuta Karkun asemalaituri täyttyy Aluskylän kotijoukkojen tonttulaakki-ihmisistä. Piparikorien ja pannujen kanssa menään Porin iltajunaan, josta

ka kaikki matkustajat, junailijat ja veturin kuljettaja glögitetään hyvän joulunavauksen voituksi. Siitä tulee kaikille onnellinen olo.

Kappeliseurakunta hiljenee jouluun aattohartauksien myötä. Aamuvirkuille on luvassa jouluaamun riemullinen kokemus Salokunnan tai Karkun kirkossa.

Karkun evankelisen opiston uudenvuoden tapahtuma kokoaa toistasataa lukioikäistä musiikin ja Sanan ääreen ja vuosi 2005 otetaan vastaan Karkun kirkon yömessussa. Sieltä on hyvä aloittaa uusi siunattu vuosi.

Kauneimpia joululauluja kautta maailman

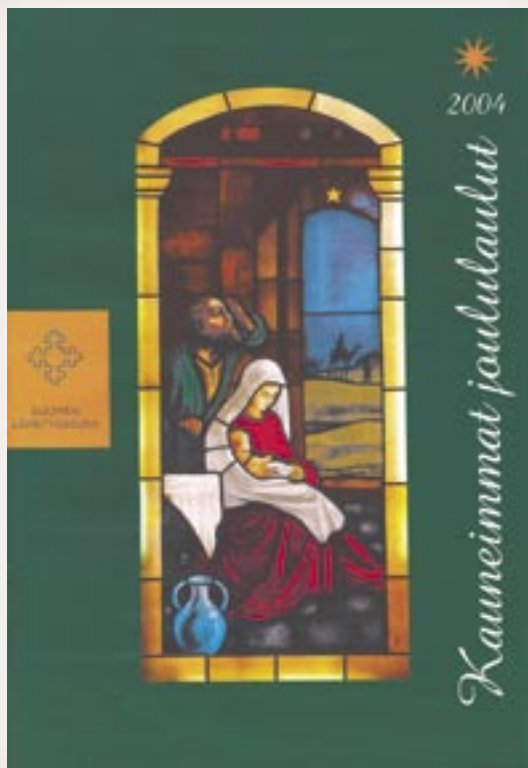
Lähes kaikki Suomen luterilaiset seurakunnat valmistautuvat adventtina Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksiin.

Innostus on levinnyt ympäri maailmaa. Sylvian joululaulu voi kajahtaa yhtä lailla Australian kesässä kuin Sveitsin lumisilla Alpeilla. Viime vuonna parikymmentä suomalaista oli Nepalin Katmandussa Suomen asuinohitajan residenssissä laulamassa.

Tänä vuonna painettiin 700 000 Kauneimmat joululaulut -vihkoa. Mukana ovat taas Sydämeeni joulun teen, Sylvian joululaulu ja Varpunen jouluaamuna. Uusia lauluja ovat Aasi katseli kummissaan sekä Marian jouluvirsi. Urkujen pauhinaa ja juhlamieltä on tiedossa Händelin sävelmään tehdyssä englantilaisessa laulussa "Riemuitse maa!"

Soittoääneksi kännykkään

Tutun joululaulun voi nyt tilata myös kännykkään soittoääneksi. Valittavana on seitsemän laulua, vanhoja klassikoita kuten Joulukirkkoon tai Arkihuoleksi kaikki heitä.

Tuotto menee Suomen Lähetysseuran Joululahja lähetystyölle -keräyksen hyväksi. Tilausoh-

jeet ja lisätieto saa joululauluvihkosta sekä Lähetysseuran nettisivuilta www.mission.fi.

Kauneimmat joululaulut

Tyrvään kirkossa
12.12. klo 15 ja 18
16.12. klo 19

Karkun kirkossa
19.12. klo 18

Karkun seurakuntatalolla
6.1. klo 15

Salokunnan kirkossa
19.12. klo 14

Sammaljoen kirkossa
19.12. klo 14

Illon rukoushuoneessa
19.12. klo 18

Sastamala-kodissa
27.12. klo 13.30

Lantulan koululla
27.12. klo 19

Kirkonrakentajat kutsutaan jouluaterialle

Tyrvään Pyhän Olavin kirkonrakentajat kokoontuvat yhteiselle jouluaterialle Vammalan seurakuntatalolle maanantaina 20. joulukuuta kello 12.

Kaikki talkoolaiset puolisoinen ovat tervetulleita mukaan, riippumatta siitä, veistikö yhden vai tuhat paanua ja oliko työmaalla viikon tai vuosia.

Jotta emännät osaisivat varautua tarjoiuihin, seurakunta toivoo ilmoittautumisia (puh. 511 2609) viimeistään maanantaina 13. joulukuuta.

Tilaisuudessa on tarkoitus alustavasti myös keskustella Jenny ja Antti Wihurin säätöön myöntämän tunnustuspalkinnon tulevasta käytöstä.

lut ja koko perheen joulujuhla Ilon rukoushuoneessa
Klo 19 Lantulan joulukirkko koululla

Maanantai 20.12.

Klo 18 Päiväkerhojen joulujuhla Vammalan seurakuntatalossa

Tiistai 21.12.

Klo 13 Kuusta koristellen Karkku-kodissa
Klo 18 Päiväkerhojen joulujuhla Vammalan seurakuntatalossa

JOULUAATTO 24.12.

Klo 14 Perheiden aattohartaus Tyrvään kirkossa
Klo 15 Aattohartaus Salokunnan kirkossa
Klo 15 Aattohartaus Sammaljoen kirkossa
Klo 16 Aattohartaus Tyrvään kirkossa

Klo 16.30 Aattohartaus Karkun kirkossa
Klo 17.30 Aattohartaus Tyrvään siunauskappelissa Roismalassa
Klo 22 Yökirkko Tyrvään kirkossa

JOULUPÄIVÄ 25.12.

Klo 7 Joulukirkko Tyrvään kirkossa
Klo 7 Joulukirkko Karkun kirkossa
Klo 7 Joulukirkko Sammaljoen kirkossa
Klo 8.30 Joulukirkko Salokunnan kirkossa
Klo 10 Joulukirkko Lopenkulman rukoushuoneessa

TAPANINPÄIVÄ 26.12.

Klo 10 Messu Tyrvään kirkossa
Klo 10 Messu Karkun kirkossa
Klo 19 Joulujuhla Luther-talossa

Maanantai 27.12.

Klo 13.30 Kauneimmat joululaulut Sastamala-kodissa
Klo 19 Kauneimmat joululaulut Lantulan koululla

Tiistai 28.12.

Klo 18 Enkelikirkko Tyrvään kirkossa
Klo 18 Tyrvään kylän diakonia- ja lähetyspiirin joulujuhla Rudolfin keitaalla

UUDENVUODENAATTO 31.12.

Klo 20 Uudenvuodenaaton seurat Anneli ja Juha Mäki-Soinilla, Tyrvään kyläntie 513
Klo 21 Uudenvuodenaaton laulajaiset Luther-talossa
Klo 23 Yökirkko Tyrvään kirkossa
Klo 23 Yömessu Karkun kirkossa

UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1.

Klo 10 Messu Tyrvään kirkossa
Klo 10 Messu Karkun kirkossa
Klo 10 Messu Sammaljoen kirkossa

Sunnuntai 2.1.

Klo 10 Messu Tyrvään kirkossa
Klo 10 Messu Karkun kirkossa
Klo 12 Messu Salokunnan kirkossa

LOPPIAINEN 6.1.

Klo 10 Messu Tyrvään kirkossa
Klo 10 Sanajumalanpalvelus Karkun kirkossa
Klo 10 Messu Sammaljoen kirkossa
Klo 15 Vielä kerran kauneimmat joululaulut Karkun seurakuntatalolla

Kuva: Suomen Lähetysseura/Maila Rancken

Ennen Karkun, nyt Vammalan seurakunnan nimikkolähetti Riitta Granroth Marseillen naistenpiirissä. Hän on parhaillaan kotimaassa, mutta palaa asemapaikkaansa taas helmikuussa.

Apua ahdinkoon vieraassa maassa

Joululahja lähetystyölle -keräys auttaa tänä vuonna vieraassa maassa ahdinkoon joutuneita. Kohdemaita ovat Ranska, Saksa, Israel, Thaimaa. Osa keräystuotosta menee diakoniatyöhön Angolassa, Senegalissa ja Taiwanissa. Vammalan nimikkolähetti Riitta Granroth on työskennellyt Marseillissa, missä toimii Suomen Lähetysseuran perustama, maahanmuuttajille tarkoitettu Marhaban-keskus.

ban auttaa vaikeuksissa olevia ja tukee tulijoiden sopeutumista ranskalaiseen yhteiskuntaan. Naisia opetetaan lukemaan ja kirjoittamaan ranskaksi, jolloin kielitaitokin lisääntyy. Lapsille järjestetään kerhojen ohella tukiopetusta, jotta he menestyisivät paremmin koulussa. Myös miehille on avattu lukutaitoluokka. He osaavat yleensä puhua ranskaa sujuvasti, mutta kirjoittaminen ja lukeminen tuottavat vaikeuksia.

Erityisesti turvapaikanhakijoiden tilanne kaupungissa on ollut vaikea jo vuosia. Maahanmuuttajien työttömyys on kaksinkertainen ranskalaisiin verrattuna, naiset elävät usein eristäytyneinä, lapsilla on vaikeuksia koulunkäynnissä. Diakoniakeskus Marha-

Marhaban-keskuksessa on myös kristillistä toimintaa.

Joululahja lähetystyölle -keräyksen tilit ovat Sampo 800014-161130, Nordea 101630-77440 ja OKO 578007-141240.

Sanaa saunomisen lomassa

– Tervetuloa hengähtämään hetkeksi; keskustelemaan ja saunomaan. Ensimmäisellä kerralla saatat yllättyä huomattavasti, keitä kaikkia paikalla on!

Matti Hautamäki kutsuu miehiä saunailtaan, joka kerran kuussa houkuttelee eri-ikäistä väkeä laidasta laitaan, tohtorista taivaltajaan. Aina mukaan uskaltautuu uusia kasvoja, sellaisiakin joita ei niin seurakunnan tilaisuuksissa näy.

Alkukahvien jälkeen on 15–30 minuutin pituinen papin tai vierailijan maallikon alustus. Sen pohjalta alkaa vapaa keskustelu, ja moneen suuntaan alustus on vuosien mittaan ajatuksia virittänyt.

Tilaisuuden luonteeseen ei kuulu minkään sortin pakko. – Saunaillassa ei tarvitse tehdä mitään. Saa olla hiljaa ja vain kuunnella. Saa puhua, jos niin haluaa. Usein keskustelu jatkuu saunanlauteilla tai makkaranpaiston ja kahvinjuonnin lomassa. Ilta päättyy yhdeksän maissa loppurukoukseen.

Lämpimänä vuodenaikana kokoonnutaan tavallisesti Houhajärven Leirimajalla, muulloin Sahrpirtillä tai jonkun paikallisen yrityksen tiloissa.

Talkoita tiedossa Saunailtojen juuret juontavat 90-luvun loppupuolen Sammaljoelle, kun Matti Hautamäki aloitti siellä suntiona. Startti ei mitenkään liittynyt hänen palkalliseen toimeensa, vaan puhtaasti omaan kiinnostukseen miestyötä kohtaan.

Ensin järjesteltiin pienimuotoisia autokyytejä ja kuljetuksia erilaisiin tapahtumiin, kuten SLEY:n tai Kansanlähetyksen valtakunnallisille miestenpäiville. Joukko innostuneita rupesi vierailemaan miesteniloissa Suodenniemellä, Kii-koisissa ja Mouhijärvellä – ja vastaavasti Vammalaan saapui kyläilijöitä naapuriseurakunnista.

Alun perin sammaalaisen saunailtojen Leirimajalla laajenivat vähitellen koko Vammalan seurakuntaa koskeviksi.

Osallistujien joukossa on paljon Tyrvään Pyhän Olavin kirkon talkoolaisia. Ensi kesän Lähetysjuhlat ovat uusi näytös paikka tekemiseen tottuneille käsille. Seurakunnalla on tarjota miele-

kästä askareita miehille, sillä tiedossa on mm. juhla- paikkojen rakentelua ja tapahtuman aikaan tarvitaan vapaaehtoisia niin kolehtia kantamaan kuin vartiointitehtäviin.

Helmikuun saunaillassa apulaiskaupunginjohtaja **Jaakko Erjo** selvittelee miehille Vammalan Lähetysjuhlan 2005 rakennustalkoita. Erjo on lähetysjuhlien rakennustoimikunnan puheenjohtaja.

Miesten saunailta Sahrpirtillä ti 14.12. klo 18. Tom Nyman alustaa aiheesta ”Enkö koskaan tule paremmaksi?” Alkuvuoden 2005 saunailtoja 4.1., 2.2., 1.3. ja 12.4. Miesten raamattupiiri joka toinen tiistai (parillisina viikkoina) klo 19 srk-talon alakerran työtuvassa.

Kaikki pääsevät enkeliksi

Viatomien lasten päivänä Tyrvään kirkkoon vaeltaa kymmenettä kertaa pyhäkoulunopettajien johdolla vaikuttava enkelikulkue. Aikuisilla ja isoilla lapsilla on kynttilät, nuorimmat ovat vasta muutaman kuukauden ikäisiä, äitiensä sylissä kulkevia perhekerholaisia.

Enkelikirkossa aikuiset esiintyvät alboissa, lapsilla valkoisissaan on tietysti myös kauniit siivet.

– Kaikki pääsevät enkeliksi, kunhan ajoissa ilmoittautuvat, lupaa lastenhojaaja ja pyhäkoulusihteeri **Irmeli Kulonpää**.

Halukkaita on sitten riittänytkin, joka vuosi 40–60.

– Jotkut äidit tai mummot soittelevat ja kysyvät, voisiko heidän muualla asuva lapsensa tai lapsenlapsensa osallistua. Tätä kautta mukaan on tullut myös ulkopaikkakuntalaisia, joilla on juuret Vammalan seudulla.

Ohjelmassa on papin puhe, jouluevankeliumi ja lasten esityksiä. Enkelit istuvat koko tilaisuuden ajan alttarin rapuilla. Tänä vuonna kirkkokansa saa kokea poikkeuksellisen herkeä hetken, kun tilaisuudessa kas-tetaan vammalalainen vauva.

– Paikalla olevat lapset, joista kaikki eivät koskaan ole olleet ristiäisissä, näkevät näin konkreettisesti, kuinka vauva otetaan Jumalan kirjoihin, Kulonpää iloitsee.

Enkelikirkko on parhaillaan houkutelut 800 henkeä. Kolehti kerätään perinteisesti vammaisten lasten hyväksi.

Enkelikirkko Tyrvään kirkossa Viatomien lasten päivänä ti 28.12. klo 18

Joulun kolehdit nimikkolähetille

Joulun kolehdit on perinteisesti kannettu lähetystyölle hyväksi. Tänä vuonna Vammalan kirkoissa rahalahja kootaan aattona Lähetysseuran, joulupäivänä SLEY:n ja tapaninpäivänä Kansanlähetyksen nimikkolähetille.

Ensimmäinen adventti, jouluaatto ja joulupäivä kuuluvat yleensä tuotoltaan vuoden parhaimpiin. Suuri osa kolehtien aiheista on vuosittain kirkkohallituksen määräämiä. Muina, ns. vapaina pyhinä kolehti kerätään kirkkoneuvoston hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Kolmannen adventtisunnuntain eli 12. joulukuuta jumalanpalveluksissa kolehtiaavit kilahtavat tai kahahattavat Vammalassa oman seurakunnan yhteiskunnalliselle työlle, neljäntenä adventtina diakonialle.

Julkaisija

Vammalan seurakunta, Aittalahdenk. 12, 38200 Vammala

Kustantaja

Suomen Kirkko-Mediat Oy

Päätoimittaja

Osmo Ojansivu, puh. 03-511 2609

Toimittaja

Pirjo Silveri, pirjo.silveri@jippii.fi
Ulkoasu: Suomen Kirkko-Mediat Oy

Levikki 7 100 kpl

Paino: Salon lehtitehdas, Salo, 2004
ISSN 1795-1224

Nuoret valaisevat tien Tuomaankirkkoon

Nuorilla on aina ollut tärkeä ja valaiseva rooli Tuomaankirkon valmistelussa. He huolehtivat aamuyön tunteina saadoista kynttilöistä ja roihuista reitillä Tyrvään kirkolta Kallialaan.

Urakasta 10 vuotta vastannut nuorisotyönohjaaja **Maria Nurminen** kertoo, että perinteeseen kuuluu yön valvominen yhdessä, aiemmin Leiriksellä, nykyisin Nuakkarilla.

– Käymme läpi tehtävät, tarkistamme kynttilät, jaamme materiaalit. Poltamme roihuja alustavasti, jotta ne syttyisivät paremmin varsinaisella paikallaan. Ehdimme yleensä myös laskea mäkeä, katsoa elokuvia, syödä ja pelata.

Valvojaisiin voi ilmoittautua Nuakkarin ilmoitustaulun listalla. Usein vapaaehtoisia on ollut jopa 30–40. Tärkeää on saada myös koneita ryhmänvetäjiksi.

Satu Viikari, 21, Sammaljoelta on osallistunut neljä viisi ker-

taa ja aikoo mennä nytkin. Yleensä hän on kulkenut letkan viimeisenä tarkastamassa, että kaikki kynttilät varmasti palavat.

Puolenkymmentä kertaa mukana olleen **Harri Inkisen**, 25, mielestä on mukava tehdä jotakin muiden ihmisten eteen, yhteistyössä toisten nuorten kanssa.

– Yön paras hetki on, kun kaikki saapuvat oman osurakkansa jälkeen vanhallekirkolle ja kynttilät palavat, hän kuvailee.

– Aina on sellainen tunne, että voi kun hienoa ja että tänne täytyy taas ensi vuonna päästä, hehkuttaa Viikari.

Sää tuo oman jännityksensä
Tunnelmaa ei pilaa edes paukkupakkanen tai jäätävä viima, vaan sää tuo projektiin oman jännityksensä. Satu Viikari muistaa adventin, jolloin kirkko oli raunioina ja ulkona 30 astetta pakkasta.

– Minkäänlaista suojaa ei mäellä ollut ja me olimme sytytyshom-

massa vielä etuajassa. Rakennusmiesten jäljiltä oli onneksi työmaakoppi, minne ahtauduimme lämmittelemään.

– On mahdollista tarkkaan arva- ta, milloin pitäisi lähteä kierrokselle, jotta ehtisi sytyttää kaikki kynttilät ajoissa, mutta ei liian ajoissa. Oikeaa ajoitusta vaikeuttaa sekin, että osa kirkkoon vaeltavista vierasta lähtee yhä aikaisemmin matkaan, Maria Nurminen sanoo.

Harri Inkinen muistelee Tuo-

maankirkkoaamua, jolloin puhalsi raju tuuli. – Kynttilät piti sytyttää autossa ja viedä paikalleen yksi kerrallaan. Olimme vasta puolesavälissä, kun ensimmäiset kirkkovieraat jo saapuivat. Urakan päätteeksi oli ikimuistoista päästä kirkkoon sisälle, ulkoilmaan verrattuna lämpimään. Kirpeä pakkastuuli ei yltänyt sinne asti.

Kokemuksesta Inkisen tietää, että mukaan kannattaa varata yhden sytyttimen lisäksi rasiallinen

tulitikkuja. – Tärkeimmät välineet ovat kuitenkin pipo ja käsineet, hän neuvoo.

– Vaikka olisi kuinka lämpimästi pukeutunut, vielä koskaan ei ole tullut liian kuuma, Viikari myöntää.

Pirjo Silveri

Tuomaankirkko 4.adventina 19.12. Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa klo 7

Taipalus uskoo yhteistyön voimaan

Seurakunnan joukot vahvistuvat vielä joulukuussa, kun nuorisotyönohjaaja **Tuomo Taipalus**, 27, aloittaa Vammalassa. Taipalus tulee Etelä-Pohjanmaalta, Soinin seurakunnasta, missä hän on kolme viime vuotta työsken-

nellyt vastaavassa tehtävässä.

Uutta kaupunkia ja työtään hän odottaa mielenkiinnolla.

– Nyt työnkuvani varmasti muuttuu, ja se painottuu poikatyöhön varhaisnuorten parissa. Soinin seurakunta on hyvin pieni, olen ol-

lut ainoa nuorisotyöntekijä. Paljon suuremmassa Vammalassa saa työskennellä ryhmässä, yhdessä muiden kanssa.

Vapaa-aikanaan urheilua ja kitarransoittoa harrastavan Taipaluksen kotijoukkoihin kuuluvat diakonivaimo **Annette** ja kaksi kissaa.

Toimintaa ja matkaevästä

Seurakunnan nuorisotyö kattaa karkeasti haarukoiden elämänvaiheen koulutien aloittelijasta aikuisuuteen. Tavallisesti nuorilla tarkoitetaan 14–17-vuotiaita, mutta laajassa merkityksessä kaikkia 7–29-vuotiaita.

Eri järjestöt tarjoavat ikäluokalle monenlaista ohjelmaa ja vaihto-

ehtoja. Taipaluksen mielestä seurakunnan nuorisotyön kuuluu tarjota myös matkaevästä. – Haluan sellaista toimintaa, missä tulee snoma esille. Jatkuvasti muuttuvassa maailmassa, jossa moni miettii, onko enää mitään pysyvää, on hyvä olla jotakin, joka on ja pysyy: evankeliumi.

Nuorisotyöstä syksystä saakka vastannut pappi **Martti Lammi** sanoo, että seurakunnalla pitää olla hyvin matalan osallistumiskynnyksen tilaisuuksia, kuten konsertteja, biljardia, salibandyä, jotta seurakuntaan on helppo tulla ja nuori oppii näin seurakuntayhteyteen. Tämän lisäksi on oltava sisällöltään puhtaasti hengellistä tarjontaa, jossa uskonasioihin pureudutaan syvemmälle.

– Toimintamme on mahdollista laajentua ja vahvistua sitä kautta, kun saamme lisää vastuunkantajia. Tässä meillä on paljon opittavaa partiosta, missä vastuun ot-

taminen on onnistuttu markkinoidaan hyvin, Lammi kehuu.

Partion organisaatiossa jokaisella sudenpennusta johtajaan on oma selkeä tehtävä ja paikka. Vuosien myötä partiolainen kasvaa samalla itse aatteeseen. Seurakunnassa nuoren voi olla vaikeampi hahmottaa, mikä kulloinkin on minun paikkani ja mitä minulta odotetaan.

Rippileirin aikaan innostus on valtavaa, vaan kuinka palon saisi säilymään? Ja miten pitää kiinni niistä, jotka kerran pari ovat isosina, mutta sen jälkeen uhkaavat häipyä kuvioista?

Näihin kysymyksiin on Vammalassa oiva tilaisuus hakea yhteistyössä vastauksia, kun seurakunnassa samaan aikaan aloittelee useita uusia kasvoja.

**Aino Ohman
Pirjo Silveri**

Peräseinäjoella syntynyt Tuomo Taipalus tulee Vammalaan Soinin seurakunnasta.

LÖYTÖRETKELLÄ: Mistä löydän,

Luukkaan jouluevankeliumin
Luuk 2:1-20

Matteuksen jouluevankeliumin
Matt 1:18-25

Johanneksen jouluevankeliumin
Joh 1:1-18

Paavalin jouluevankeliumin
Gal 4:4-5

Ennustuksen betlehemissä syntyvästä hallitsijasta
Miika 5:1

Ennustuksen lapsesta, joka on rauhan ruhtinas
Jes 9:1-6

Kertomuksen idän tietäjistä
Matt 2:1-12